

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

LVIII

Birželis — June 15, 1973

Nr. 46

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

PATARIMAI NIXONUI BĖDOS VALANDOJE

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Kaip galima buvo tikėtis 'germanų' (Haldeman - Ehrlichman) sargybos pakeitimas 'skotais' (Haig-Laird), iš kartone gražino pasitikėjimo prezidentui Nixonui. Štai New York Times James Reston rašo, kad kažkas prezidentą sulaiko nuo paprastų, bet dramatiškų ėjimų, kurie patvirtintų jo pareikštą norą eiti įkšios (Watergate) tragedijos dugno bei iškeltų visus faktus kaip galima greičiau, kad kraštas galėtų užmiršti pergyvenamą košmarą ir susikaupti prie svarbesnių vidaus ir užsienio politikos problemų.

Visa tai lengviau pasakyti kaip padaryti. Jei ir prileisti, kad prezidentas asmeniškai nebuvo įsakęs sulaužyti įstatymus, kuriuos jis yra prisiekęs saugoti, jis negali ir nėra paneigęs asmeniškos atsakomybės už savo padėjęjų veiksmus. Tiesa, gal nesunku pasiteisinti dėl 1970 m. krašto saugumo plano. Būklė iš tikro nebuvo raminanti ir visko galima buvo tikėtis. Atseit, prezidentas įsakęs paruošti planą kraštutinių gaivalų sekimui atliko tik savo pareigą. Reikalui praėjus, tas planas nebuvo įgyvendintas. Sunkiau pasiteisinti specialaus saugumo dalinio pačiuose Baltuose Rūmuose sudarymui t.y. dalinio, kurio pareigūnai pagaliam ir įsilaužė demokratų partijos būstinę. Turint tai galvoje, rasi, ir galima sutikti, kad Nixono dabartinė taktika iš jo taško žiūrint yra teisinga.

Tai tačiau nesustabdo kritikos ir nemokamų patarimų, ką toliau daryti. Clark Clifford, paskutinis Johnsono administracijos Gynybos Sekretorius ir kelių demokratų prezidentų patarėjas samprotauja, kad geriau sia ką Nixonas galėtų dabar padaryti būtų atsištatydinti kartu su viceprezidentu Agnew. Faktinai Agnew turėtų atsištatydinti pirmas. Po to kongresas parinktų tris kandidatus, iš kurių Nixonas pasirinktų sau viceprezidentą ir pats atsištatydintų. Naujas viceprezidentas perimtų jo pareigas. Tas planas gali patikti demokratams, bet jis sunkiai įvykdomas, nes sunku įžiūrėti, kodėl viceprezidentas Agnew turėtų atsištatydinti. Kiekvienam atveju, jis pats to nemano ir neatsistatydins.

Daugiau realus yra buvusio senatoriaus ir kandidato į prezidentus Eugene McCarthy planas. Jis išvedžioja, kad "Watergate mentalitetas" faktinai prasidėjo su Eisenhowerio administracija, kada Allen Dulles sukūrė

CIA. Be to prezidentas Eisenhoweris dėl savo išrinkimo neturėjo būti dėkingas respublikonų partijai. Jis galėjo elgtis kaip norėjo. Eidamas pagal tą tradiciją J. Kennedy sukūrė savo privačią kariuomenę (Green Berets). Kennedžiai -- skelbia McCarthy prezidentūrą žiūrėjo kaip į pirmųjų rinkimų, kurie įlaimėjo savo asmeniskom ypatybėm, tasą. Jie net manė, kad prezidentūra priklausė jų šeimai.

Ir Johnsonas pamėgo asmeniską valdžią ir bandė spausti institucijas (kongresą). Nixonas faktinai užbaigė tą ciklą, kuris prasidėjo prieš 20 metų. Į visas raktines pozicijas jis paskyrė žmones, kurie pildytų tik jo valią. Kad tą eigą, vedančią prie prezidento galios didėjimo, užbaigtų, Nixonas turėtų sudaryti koalicinę vyriausybę, pasiskirdamas demokratams ir raktines t.y. Gynybos ir Iždo Sekretoriaus bei Generalinio Prokuroro pozicijas. Tik tuo metu bent dalinai būtų galima atstatyti pasitikėjimą valdžia. Taip aiškina Eugene McCarthy.

Tie du planai gražiai skamba demokratų ausyse, tačiau sunku patikėti, kad jie būtų vieninteliai išeitis. Visų pirma tos kalbos apie 'pasitikėjimą valdžia'. Pagal anglosaksų tradiciją pasitikėti negalima nė viena valdžia ir Amerikoje be Watergate skandalo politikais buvo tik truputį daugiau pasitikima negu varotų automobilių pardavėjais. Tai labai sveika pažiūra. Normaliai valdžios klausoma ir mokesčiai mokami ne dėl pasitikėjimo valdžia, bet dėl to, kad nėra kitos išeities. Žinia, didesnis pasitikėjimas valdžia naudingas tuo momentu, kai reikalingos kokios didesnės permainos ar reformos. JAV šiuo momentu jų nereikalingos. Kraštas pergyvena gerbūvį, kuris apsaugo ir nuo politinių neramumų.

Pagaliam visos tos saugumo priemonės, kurių griebėsi Nixono vyrai (ar tik planavo) nelietė eilinių žmonių, bet tik kai kuriuos 'išrinktuosius'. Tiesa, sykį pradėjus tokias priemones, sunku su silaikyti nuo jų pritaikymo vis platesniems gyventojų sluoksniams, tačiau kol asmeniškai nuo jų nenukenti, esi linkęs tikėti, kad jos tau netaikomos.

Dėl viso to neatrodo, kad plačiosios masės būtų itin Nixonu pasipiktinusios. Jos gali įtoleruoti o jei taip, anksčiau ar vėliau jomis paseks ir politikai, nes neturės kitos išeities.

ĮVYKIAI IR VAIZDAI ALT S-gos SEIME (4)

Antroje seimo darbo dienoje seimo prezidiumo pirmininku buvo paskiestas labai gyvas ir energingas dr. Vytautas Dargis. Vilties dr.-jais įnešęs 200 dol. ir tapęs jos nariu. Šioje darbo dieno-

ANTANAS MUSTEIKIS

je buvo padaryti pranešimai skyrių pirmininkų ar skyrių atstovų. Skyrių atstovai pasveikino S-gos vadovybę ir seimo dalyvius linkėdami darnios

veiklos. Iš skyrių pranešimų aiškėjo, jog visų dėmesys daugiausia nukreiptas į lietuviybės palaikymą bei ugdymą, rengiant kultūrinius renginius ar dalyvaujant kitose organizacijose. Esant reikalui, nemažai dėmesio skiria ir politinei veiklai, kooperuojant su kitomis organizacijomis. Daroma žygių, kur galima, įtraukti jaunimą į aktyvią lietuvišką veiklą. Vienur sekasi geriau, kitur sunkiau, bet vilties neprarandama.

Seime atstovavo šie skyriai: Los Angeles -- Br. Dūda, Bostono -- Edm. Cibas, Chicagos -- Konst. Petrauskas, New Yorko -- J. Bagdonas, St. Louis -- Br. Tiškus, New Jersey -- V. Abraitis, Brooklyno -- J. Klauė, East Chicagos -- V. Aukėtuolis, Philadelphia -- Vyt. Matonis, Baltimoras -- Vyt. Bačiūskas, Clevelando -- J. Mockus, Detroito -- J. Švoba, Cicerio -- Zuz. Juškevičienė.

Po skyrių pranešimų, Ant. Juodvalkis pasidalijo mintimis apie skyrių veiklą apskritai. Jis pasakė, jog skyrių pranešimai Seimo metu turėtų apimti 2 metų veiklą, t.y. nuo seimo iki kito seimo, kaip tai daro S-gos v-ba. Skyriai neturėtų vesti savo atskiros politikos, bet būtų suderinti su Centro V-bos veikla. Skyrių veiklą dau-

VIRŠUJE: Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos 13-me Seime 1973 m. gegužės 26-27 d., Detroito naujai išrinktoji valdyba. Iš kairės: vicepirmin. Jurgis Sirusas, vicepirmin. Stella Abraitienė, išd. Petras Mačiulaitis, pirm. ninkė Emilija Čekienė ir sek. Juozas Bagdonas. Naujos valdybos pareiškimas spausdinamas 3 psl. L. Tamošaičio nuotrauka

giau nukreipti į kultūrinę sritį -- spaudos platinimą, jos rėmimą, knygų pristatymą, parodų, koncertų, paskaitų organizavimą. Skatinti jaunimą lietuviškai darban, nors ir nelengva, bet neprarasti vilties.

Diskusijos dėl pranešimų kiek ilgiau užsitęsė, bet jos buvo gana konstruktyvios. Diskusijose buvo paliesta spaudos reikalai, Balfo, LB-nės, Aito ir Vlisko. Nebuvo užmiršta ir būsimoji Helsinkyje konferencija. Taip pat nutarta -- pavesta naujai valdybai pasiūlyti atitinkamą telegramą prez. R. Nixonui sąsąsėje su Brežnevo lankymusi Amerikoje.

Nominacijų komisija pranešė, jog ji siūlanti S-gos V-bos pirmininku rinkti p. Emiliją Čekienę. Vienbalsiai seimas pritarė. Į valdybą pasiūlyta šie kandidatai: Stella Abraitienė, Juozas Bagdonas, Petras Mačiulaitis, Jurgis Sirusas. Su važiavimas pasiūlymui pritarė ir jie buvo vienbalsiai išrinkti S-gos valdybon.

(Nukelta į 3 psl.)

KREMLIUS NERODO JOKIOS GEROS VALIOS

G. Meany apie sovietų kėslus

George Meany yra JAV profesinių sąjungų AFL/CIO pirmininkas. Jis yra vienas įtakingiausių darbo žmonių reprezentantų, savo veikimo apimtyje turįs apie 14 milijonų narių. Paprastai, Europoje profesinės sąjungos yra arba raudonos arba pusiau raudonos. Jų vadai ir paraudonėję. Tačiau G. Meany yra politikas realistas: jis gerai supranta bolševizmo pavojų demokratijai. Tai senas, patyręs politikas, giliai mastantis, gerai suvokiantis ir puikiai pažįstas Kremliaus politikos užmačias.

Neseniai laisvosios Vokietijos televizija -- ZDV (Zweites Deutsches Fernsehen) padarė su juo pasikalbėjimą, kurio pagrindines mintis vokiečių visuomenei perteikė dienraštis "Die Welt". Pasikalbėjimo autorius yra žinomas vokiečių televizinininkas, "Magazino" vadovas Gerhard Loewenthal, kuris pasižymi atvirumu, drąsumu ir teisingumu. Čia trumpai atpasakosime to pasikalbėjimo turinį.

Loewenthal užklausė: "Mr. Meany, Jūs visuomet smarkiai kritikavote sovietinį imperializmą. Ar ir dabar, kai prasidėjo atotampa, Jūs abejojate Sovietų Rusijos gera valia bendradarbiavimo plotmėje su Vakarais?" "Taip, -- atsakė G. Meany, -- aš ir dabar abejoju sovietų vadų gera valia. Mano abejojimai po Brežnevo atsilankymo į Vokietiją dar labiau pa-

didėjo. Nėra geros valios be gerų veiksmų. Aš nematau jokio gero veiksmo iš Sovietų pusės nei Vokietijos laisvo, demokratinio suvienijimo požiūriu, nei berlyniečių norų atžvilgiu.

Sovietų diktatorius būtų galėjęs vizito metu parodyti gerą valią ir pareikšti, kad 4 didžiųjų sutarimą dėl Berlyno visiškai vykdys... Deja, to jis nepadarė. Sovietai Geležinės Uždangos nepanaikino. Berlyno "mūrai", suprask siena, vis dar tebeteršia Berlyno vaizdą, kaip koks piktašis. Darbininkai ir intelektualai, kurie bando pabėgti į laisvę, yra šaltakraujiškai ant sienos šaudomi. 840 mylių siena yra dviejų Vokietijos valstybių žiauri mirties tvora...

Šioje žiaurioje būklėje aš nematau jokios Sovietų geros valios. Maskva tik tada parodo gerą valią (?), kada ji gauna, ko ji nori. Mano akimis, tai yra tik grubi tironija, tikras imperializmas. Tai nėra jokia atotampa. Sovietų elgsena Berlyno atžvilgiu yra šaltakraujiškas karas, kurį Maskva vis tebeveda. Tai nėra joks geros valios ženklas".

Toliau G. Meany tvirtina, kad "Sovietai savo ekspansijos kėslų neatsisakė. Taip pat Maskva siekia Europos tautas suklaidinti dėl "saugumo" ir JAV buvimą Europoje pašalinti. Taip Maskva anksčiau ar vė-

(Nukelta į 2 psl.)

Z. Juškevičienė ALT S-gos seime skaito pranešimą apie Cicerio skyriaus veiklą. Prie prezidiumo stalo: inž. E. Bartkus, A. Juodvalkis ir dr. P. Švarcas.

Australijos padangėje

ANTANAS LAUKAITIS

Adelaidė — Australijos ir lietuvių kultūros centras

Ilgus metus, Pietų Australijos valstija, valdant liberalų partijai, kurios vienas iš žymiausių premjerų čia, buvo T. Playford, sostinė Adelaidė buvo Australijoje ir už jos ribų, žinoma kaip "bažnyčių miestas" ir visam šios valstijos gyvenimui labai didelę įtaką turėjo dvasiškiečiai. Lietuviai irgi buvo artimai "susigimimavę" su šiuo žymiuoju premjeru, nes jo anūkas dar jam valdant P. Australiją, vedė mūsų vieną iš įžymiausių lietuvių sportininkų -- Aldoną Snarskytę, kuri yra buvusi Australijos jaunių, moterų ir dvejetų stalo teniso čempionė, kai jos brolis, taip pat buvęs mūsų geras sportininkas, vedė premjero antlę.

Prieš kelis metus šioje valstijoje valdžią perėmė darbiečių partija ir jos jaunas, modernus visame gyvenime, premjeras Don Dunstan. Su naujais visais

KREMLIUS...

(Atkelta iš 1 psl.)

liau pasiekę Europos "su suominimo" (Finnlandisierung). Po to dar vienas žingsnis, ir visas kontinentas bus Maskvos užvaldytas.

G. Loewenthal užklauso: "Jūs buvote visą laiką kritiškas dėl mūsų vyriausybės Rytų politikos. Ar ir dabar tebesat kritiškas?"

"Taip, aš buvau ir tebesu kritiškas. Aš neabejoju dėl kanclerio Brandt norų su buvusiais priešais taikos besiekiant. Aš vertinu jo rimtą norą dėl pasaulio taikos. Mes visi ilgimės tos dienos, kai žmonija galės laisvėje, taikoje naudotis moderninės technologijos vaisiais. Bet aš manau, kad V. Vokietijos vyriausybė padarė perdideles koncesijas Sovietų atžvilgiu ir nieko už tai negavo. Didelės Vokietijos dalies atidavimas komunistinei diktatūrai yra joks kelias į taiką ir laisvę... Sovietų Rusijos jėgos ir įtakos stiprinimas Europoje gali tik komunistiniams diktatoriams pagelbėti ir demokratijai bei taikai pakenkti. Visą euforiją nuošaly palikus, tai nėra vokiečių tautos interesas ar taikos ir laisvės laimėjimas kontinente ar ir betkur".

Dėl profesinių sąjungų bendradarbiavimo G. Meany pareiškė: "Taip vadinamos profesinės sąjungos už Geležinės Uždangos yra tik komunistinės diktatūros įrankis. Jos yra policinės valstybės botagas darbininkams prižiūrėti ir juos guiti. Mes manome, kad laisvosios profesinės sąjungos kituose kraštuose neprivalo nieko bendra turėti su "darbo fronto" sąjungomis. Tai būtų diktatūros pripažinimas ir darbininkų apgaudinėjimas.

Televizijoje G. Meany paminėjo ir Sovietų Rusijos imperikalizmo glemžinį: po II pasaulinio karo S. Rusija pavergė Lietuvą, Latviją, Estiją, pagrobė Rumunijos, Lenkijos ir kitų kraštų žemes. Už šį atvirą G. Meany viešą pareiškimą mes, lietuviai, esame jam didžiai dėkingi.

(ms)

pasikeitimais politiniame ir visuomeniniame gyvenime, Adelaidėje keičiasi ir visas kultūrinis gyvenimas, pamažu perimdama gal ir visos Australijos kultūrinio ir meninio gyvenimo vadovavimą, nes jokioje kitose valstijose kultūrininkai ir menininkai negauna tiek finansinės paramos, kiek iš jaunojo Dunstan vyriausybės.

Jeigu Sydnejuje jau baigiami statyti išgarsėję būriniai operos rūmai, kainuoja jau apie 115 milijonų australiškų dolerių, tai Adelaidė pasistatė sau meno kompleksą, kainuojantį tik 14 milijonų, kuris atliks tą patį kaip ir garsieji Sydnejaus operos rūmai.

Pakeist vietinių gyventojų kietą ir gal vyriausybės siaurai įreminimą galvosena, per tokį trumpą laiką irgi nebuvo taip lengva, tačiau naujai vyriausybei tas pasisekė. Jau puikia tradicija virtė Adelaidės meno festivaliai, kurių paskutiniame su nepaprastu pasisekimu dalyvavo ir mūsų solistai iš Amerikos Status Baras ir Dana Stankaitytė, randa vis didesnę populiarumą ne tik pačioje Australijoje, bet ir kitur užsienyje. Pastačius šį naująjį meno kompleksą, kuriam kitiems metais vyks didžioji dalis būsimojo festivalio, jis yra visos Adelaidės tikras pasididžiavimas. Pastatas gali sutalpinti 2000 žiūrovų ir didžiojo teatro salė, laike 20-ties minučių galima paversti koncertų sale, šone turint dramos teatrui salę ir lauke atvirą 1500 sėdimų vietų amfiteatrą, kurį iš šonų supa puikūs parkai ir toliau gražioji Torrens upė. Dar ne visi pabaigus statyti šį kompleksą ir leidus jį lankyti visuomenei, per keturias dienas iš 800, 000 šio miesto gyventojų, šį meno centrą aplankė virš 100,000 adelaidiškų, tuo parodydami su sidomėjimą ir padėką kontrevoliuciniam jaunajam darbiečių premjerui.

Pradėjus kultūrinę šios valstijos perversmą, premjeras Dunstan buvo iškviestas amerikiečių tyrinėjimui ir patarimų DeGae-tanis firma, kuri, ištyrusi visas vietines sąlygas, davė pagrindinius jam patarimus, kurių jis ir dabar rimtai laikosi. Pagrindas to yra, kad modernus teatras turi tarnauti visu kuo plačiajai visuomenei ir tas turi būti atsiektas demokratišku prie žmogaus priėjimu.

Visam P. Australijos kultūriniam ir meniniam darbui tvarkyti yra sudaryta Meno Taryba, kurioje vieną iš svarbiausių rulių turi P. Australijos Teatro Kompanija, kuriai vadovauja trys direktoriai. Mums lietuviams yra džiugu ir mes galime tikrai didžiuotis, kad be žymiausių Melbourne direktoriaus G. Ogilvie ir žinomo sydnėiško aktorius ir direktoriaus R. Fisher (šį garsųjį Adelaidės direktorių triumviratą taip pakviestas ir vis daugiau ir daugiau garsėjantis lietuvis profesinis australų teatro aktorius, režisierius ir dramaturgas Helmutas Bakaitis. Šie trys modernieji Australijos teatro šulai šiame garsėjančiame Adelaidės kultūriniame centre, stengiasi savas modernias idėjas įgyvendinti plačiojoje scenoje, atsiskiriant nuo senųjų tradicinių teatro taisyklių ir pažiūrų, kada teatras lankydavo tikrai jo pasišventę pasekėjai ir jame būdavo statoma tik žinomieji veikalai, plačiai jai visuomenei neprieinami ir nesuprantami. Ateityje numatoma duoti dažnus "The People Show", kurie į teatrą, tikimasi, sutrauks ir plačiasias žmonių mases.

Australijos lietuvių gyvenimą, ypatingai kultūriniame, Adelaidės lietuviai irgi stovi pačioje aukštumoje. Jeigu Sydnejuje ir Melbourne buvę lietuvių teatrinės grupės išnyko, tai Adelaidėje, iš dviejų buvusių, susijungus, liko viena ir vienintelė stipri Australijos lietuvių teatrinė grupė, duodanti puikius savo išpildymus be Adelaidės ir kituose mūsų miestuose. Be pastovios teatro grupės ir kitų gerų kultūrinių, meninių ir muzikinių

vienetų Adelaidėje labai gražiai veikia ir visas jaunimas, kuris, vadovaujamas dr. Antano Stepano, yra susibūręs į naujai įsisteigusį PLJS Adelaidės skyrių. Sekdami savo vyresniuosius kultūrininkus ir menininkus, jaunieji Adelaidės lietuviai surengė savąjį Poezijos ir Dainų vakarą.

Katalikų Namų salė, šio vakaro parengimui, buvo specialiai papuošta ir visa programa vyko uždegtų žvakučių šviesoje, kas davė ir specialią mistinę nuotaiką. Poezijos, dainų, kurias išpildė sudarytas jaunimo chorėlis, bei paskirų jaunuolių įvairius pasirodymas scenoje, klausytojų buvo priimtas labai šiltais. Profesiniu savo pasirodymu išsiskyrė iš visų kitų, tai anksčiau minėtas, australų teatre iškilęs, Helmutas Bakaitis, labai gerai išpildęs satyrinės poezijos dalykus. Visą programą paruošė, surežisavo ir daugumoje išpildė, šio jaunimo skyriaus meniškių pasirodymų, taip ir lietuviai savo lietuvių dienų kultūriniuose parengimuose tikrai duos naujųjų, kurios dar kitose lietuvių dienose nebuvo nei matytos, nei girdėtos ir, aš manau, kad mūsų pasirodymai Adelaidėje turės būti labai įdomūs ir verti ne tik Australijos, bet ir kitų kraštų mūsų tautiečių dėmesio, ypatingai kai tas vyksta Kalėdų atostogų ir mūsų gražiosios vasaros metu.

Be Sydnejaus ir Melbourne jau žinomų menininkų, Adelaidėje vis daugiau ir daugiau iškyla skulptorė Ieva Pocienė ir jaunasis tapytojas -- portretistas Vytautas Šerelis. Paskutinę savo parodą I. Pocienė turėjo balandžio mėnesį Adelaidės "Contemporary Art Society" galerijoje, išstatydama 28 savo skulptūras. Iki šiol už savo darbus menininkė jau yra laimėjusi penkias premijas ir jos darbai puošia daugelį meno galerijų ir privačių viešų pastatų Australijoje ir Austrijoje. Šiuo metu menininkė mokytoja meno mokykloje ir 1967 metais, kaip iškilii Australijos skulptorė, buvo įtraukta į Australijos Meno Enciklopediją. Paskutinėje savo parodoje, kuri yra jau ketvirtoji, dailininkė pasižymi savo abstraktiniais bei ekspresionistiniais kūriniais, apie kuriuos didieji Adelaidės dienraščiai "Sunday Mail", "The Advertiser" ir "The Community Courier" davė gerus atsiliepimus apie parodą, įsidėdami dailininkės ir darbų nuotraukas.

Jaunasis adelaidiškis Vytautas Šerelis savo parodą, kartu su kitu dailininku K. Polomka turėjo gegužės mėnesį Sydnejaus "Arts Council" galerijoje, išstatydamas 9 kūrinius. Portretiniai šio 25-rių metų dailininko paveikslai yra patraukliai įdomūs, turintieji mistinį ir gily pavėikslą vaizdą. Jaunasis dailininkas gražiai panaudoja spalvas, patraukiančias žiūrovą savo gražiais spalvų deriniais ir paveikluose, be portretinių savybių, dailinai parodant ir žmogaus charakterio savybes.

Skulptorės I. Pocienės darbų vidurkis kainą buvo nuo 90 australiškų dolerių, iki 400 dol. (135 ir 568 amerik. dol.), kai V. Šerelio darbų kainos buvo nuo 300 iki 1250 dol. (426 iki 1750 amerik. dol.).

Prieš kurį laiką Londone mirė gerai Australijos lietuviams pažįstamas inž. Andrius Gasitnas, palikęs žmoną Gailą ir du sūnus, vieną studijuojantį universitete, kitą einantį į gimnaziją. Ponia Gasitnienė, savo laisvu laiku taip pat studijuoja litografiją ir pati kuria keramikos darbus. Josios tėvai gyvena Melbourne mieste ir, kiek teko išgirsti, p. Gasitnienė ketina grįžti atgal į Melbourne. Tat iki pasimatymo.

Sudarytoji Australijos lietuvių švietimo Taryba susidedanti iš adelaidiškų kun. A. Spurgio, O.

laiškai Dirvai

Išplėsto turinio biuleteniai

Pastarosiomis dienomis manė pasiekė du leidiniai. Tai Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos biuletenis "Pasaulio Lietuvis", ir Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos Ryšių Centro biuletenis "Pasaulio Lietuvių Jaunimas".

"Pasaulio Lietuvis", jau Nr. 27/73, surado savo struktūrinį veidą. Jo turinys skirtas ne vien tikslai PLB veiklos kronikai, bet apėpia atskiras temas, vargu ką turinčias bendra su PLB. Čia čiau minėtas, australų teatre iškilęs, Helmutas Bakaitis, labai gerai išpildęs satyrinės poezijos dalykus. Visą programą paruošė, surežisavo ir daugumoje išpildė, šio jaunimo skyriaus meniškių pasirodymų, taip ir lietuviai savo lietuvių dienų kultūriniuose parengimuose tikrai duos naujųjų, kurios dar kitose lietuvių dienose nebuvo nei matytos, nei girdėtos ir, aš manau, kad mūsų pasirodymai Adelaidėje turės būti labai įdomūs ir verti ne tik Australijos, bet ir kitų kraštų mūsų tautiečių dėmesio, ypatingai kai tas vyksta Kalėdų atostogų ir mūsų gražiosios vasaros metu.

Bendras vaizdas: plačiosios lietuvių išievių spaudos santrauka. Leidinio puslapius bevertant nuolat matyti faktus, anksčiau spaudoje pastebėjus, net ir diskutuotus. Gal būtų mažiau yra žinomos Europos, Pietų Amerikos, Australijos LB aktualijos. Tačiau pastabesnis skaitytojas ir šias aktualijas vis buvo kur nors aptikęs ir išsiminęs.

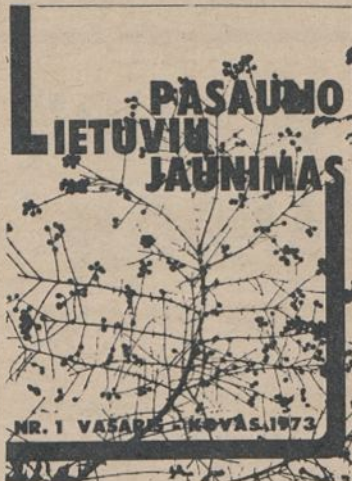
"Pasaulio Lietuvis" yra savotiška kartoteka. Savo išliekamąją vertę leidinys turės dėl jo... formato. Įrašytus faktus lengva laikyti, surišti knygos formoje, etc. Šito negalima, praktiškai padaryti su mūsų plačialapiais, faktais bei svarstymais turinčiais leidiniais.

Leidinyje imponuoja savo kondensuotumu, logišku pastraipų išdėstymu, bet savotiškai nustebina mėginimu kai ką pasmerkti, polemizuoti. Šios tendencijos sumenkina leidinio prigimtį, juo labiau, kad dar neteko matyti, kad polemikos ar "kritikos" paliestieji asmenys turėtų progų leidinyje savo replika reabilituoti.

"Pasaulio Lietuvių Jaunimas", naujagimis. Pasirodė pirmasis jo numeris, savo kronikos rėmuose suėmęs vasarį ir kovą. 32-jų puslapių leidinys pavadintas žurnalu, nors jis yra tikrai iliustruotas biuletenis. Lyginant tą "žurnalą" su buvusiais Nepriklausomos Lietuvos jaunimo žurnalais, kuriuos prirašydavo tokio pat amžiaus asmenys, matyti koks didelis skirtumas tarp šio biuletenio ir senais, ideologinio pobūdžio žurnalais! Bazavimasis amžiaus definicija, bet kurios universalinės ideologinės bazės ignoravimas (išskyrus tautiškumo akcentą, kas nėra ideologija), "Pasaulio Lietuvių Jaunimą" pavertė kronikiniu leidiniu, su kukliais įrašais platesnių, bet absoliučiai neišvystytų, temų. "Pasaulio Lietuviuje" yra "Jaunimo darbas ir širdis" skyrelis. Bet Jaunimo Sąjunga pageidauja turėti savo, išplėstinį biuletinį. "Šio žurnalo išleidimo sąskaitos milžiniškos", nusiskundžia "ryšių centras" (psl. 11). Nors leidinys yra platokas savo informacine medžiaga, iš kitų leidinių išsvejojta, redakcija prasitaria: "sunku yra mažam būreliui žmonių sužinoti kas Jus domina".

Domina (mes pasitikime jaunimo erudiciją) platelesnės temos, ne visai tos, kurios tilpo leidinyje. Kronika visad sudarė leidinio priedą, papildinį, bet niekad nėra sau subjekta. Visas šio leidinio masė nėra specifika, todėl -- suredagauta ir aptvarkyta -- ta medžiaga gali tilpti bet kurios platesnės spaudos organo puslapiuose. Atkristų "milžiniškų išlaidų" problema ir visos kitos redakcinės "bėdos". Pagaliau ir pasiektų tokių būdų jauniminė kronika platesnės auditoriją. Sutapimas su plačios spaudos organu organiškaiai jungtų jaunąją kartą su išeivijos platybe; ne darytų iš jaunatvės sentimentų separatizmo, atskalos, savų iliustracijų rinkinio. Tad, šia prasme, "Pasaulio Lietuvių Jaunimui" natūralu logiška ir praktiška susijungti su "Pasaulio Lietuviu". Atskirai gi toks leidinys taip ir šviečia savo vienišumu. Tas "ryšių centras", atrodo siekia

Zamoskienės, K. Dundienės, V. Statnicko ir E. Dainienės pradėję savo intensyvią darbą, pagrindiniu tikslu turėdami lituanistinio švietimo darbą tiek ir didesnę, tiek ir mažesnę mūsų apylinkėse. Jų darbas tęsis dvejus metus iki sekančių Lietuvių Dienų.

nutraukti organinius jaunimo ryšius su išeivijos kamieniu, iškurio, kaip iš našaus dirvožemio ir šis leidinys ima sau lėšas.

"Kas būtų jeigu nieko nebūtų", be klausuko užduoda klausimą Jūratė (psl. 29). Korespondentė intuityviai atranda, kad be organiško ryšio su išeivijos kamieniu, jaunimas liks nukirsta šaka, be ideologinio pilnumo, be gyvenimiškosios filosofijos, be sąvokos apie išeivijos generacijų tęstinumą.

Šiame "ryšių centro" leidinyje kažin kaip nujaučiamas savotiškas defetizmas, baimė kalbėti toliau, atrasti išeivijos gyvybei reikalingas definicijas. Etinis primatas yra neabejotinas! Bet tas primatas sudaro dar neviską. Išeivijos stuburą sudaro išeivijos idealizmas, tam tikras išlikimo militantizmas, kurio šaknys tarpsta tėvynės laisvės vizijoje.

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos susikūrimas buvo žingsnis

nis į šoną nuo bendrojo vieškelio. Tai buvo savotiška pastanga dangstyti beidėjiskumą amžiaus kriterijumais. Po vienu skėčiu PLJS nori suburti etninę būrį. Bet lietuvių išeivija (kaip ir jos jaunoji generacija) yra diferencijuotas sluoksniš, turtingas savo erudicinėm, ideologinėm, intelektualinėm vertybėmis. Kronikinis leidinys, biuletenis, pabrėžias generacinį primatą, nėra atsakymas į problemą. Leidinys, be ateities integracijos vizijos, nori jaunimą paversti šaka, ilgam atskirta nuo kamieno.

Grįžtant prie Jūratės rašinėlio (psl. 29), matyti, kad Jūratės mintys apnuogino realybę -- juk be išeivijos kamieno jaunimas negali egzistuoti, nei žengti pirmyn, nei tapti ateities vertu rikiuotoju.

A. L-nė
Chicago

ATITAISYMAS

Prašau pataisyti spaudos klaidą mano laiške dėl p. Danksos kritikos tilpusios DIRVOJE birželio 8 dieną.

Turi būti ne "į šias išlaidas įskaičiuoju įvairių patarnavimų, kuriuos padengė mano Kolegija..."

bet turi būti: "Į šias išlaidas neskaiciuoju įvairių kitų patarnavimų, kuriuos padengė mano Kolegija..."

Matote, tas žodelis "įskaičiuoju" pakeičia visą sakinio prasmę.

Prof. J. Kaslas

PAINT SPRAYER

For lamp parts and lighting fixtures. Experience only. Steady hourly rate. Apply

ACME LIGHTING PRODUCTS

1667 E. 40 ST.

CLEVELAND, OHIO

(41-47)

A-1 SET UP MAN

On Gridley Automatic Screw Machines.

Qualified Man Can Earn

\$20,000

Sent us a Resume Today.

HOYT MACHINE CO.

1925 Massachusetts Ave.

Indianapolis, Indiana 46218

(40-46)

PIPER FITTER ASSISTANT FOREMAN

FOR BROOKLYN SHIPYARD

MUST HAVE SHIPYARD EXPERIENCE AS WELL AS EXPERIENCE IN LAY OUT TARGET WORK IN FABRICATION. SALARY COMMENSURATE WITH EXPERIENCE. EXCELLENT FRINGE BENEFITS.

Call 212-625-3456, Ext. 238, for appointment

IRA. S. BUSHEY & SONS INC.

764 Court St.

Brooklyn, N. Y.

An Equal Opportunity Employer

(45-51)

WANTED AT ONCE

1ST CLASS SKILLED

ALL AROUND MACHINISTS

MOLD MAKERS

TOOL MAKERS

1ST & 2ND SHIFT

Must have job shop experience and be able to set up work from Blue Prints and Close Tolerance. Steady work for qualified men and overtime. All fringe benefits.

APPLY CALL OR WRITE

TDM CORPORATION

P. O. Box 277, Fletcher, North Carolina

704-684-9818

(41-50)

JOURNEYMEN

ELECTRICIANS

MILLWRIGHTS

PIPEFITTERS

TOOL MAKERS

(JIG AND FIXTURE)

MINIMUM OF 2 YEARS EXPERIENCE

SPRAY GUN REPAIRMEN

WELDING EQUIPMENT REPAIRMEN

APPLY EMPLOYMENT OFFICE

965 CLAIRPOINTE

DETROIT, MICHIGAN

JEFFERSON ASSEMBLY PLANT

An Equal Opportunity Employer

(41-46)

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

MAILING ADDRESS

P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

ASSOCIATE EDITOR ALEKSAS LAIKŪNAS

DIRVA IŠEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŲA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAUS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREIŠKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

REDAGUOJA: VYTAUTAS GEDGAUDAS IR ALEKSAS LAIKŪNAS

MŪSŲ KELIAS

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS SEIMAS, kaip vyriausias Sąjungos reikalų sprendėjas, išklausęs paskaitų bei atstovų pranešimų, kuriuose buvo priminti ir išdiskutuoti pagrindiniai Sąjungos dėsnių bei tikslai, veikimo būdai ir priemonės, priėjo nuomonės, kad ALTS-ga yra gyva, reikalinga ir naudinga organizacija Amerikos lietuvių tarpe ir priėmė eilę rezoliucijų pasisakydamas, kuriuo keliu toliau eisime.

Tautinė srovė, kaip per kelis dešimtmečius, taip ir toliau eis vidurio keliu, nenutoldama nuo savo užsibrėžtų tikslų -- tautinės gyvybės išlaikymo išeivijoje ir Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės atgavimo eidama, kaip seime buvo išryškinta -- ideologiniu, kultūriniu ir politiniu keliu.

Kad būtume pajėgūs plėsti savo organizacinę veiklą, stengsimės neprarasti šių visuomeniškų savybių: idealizmo, tolerancijos, pareigingo ir besąlyginio aukojimosi siekiamam tikslui. Žvelgiant į praeitį ir paskutinį gegužės 28-29 dienomis Detroite įvykusį ALTS-gos seimą, galime būti tikri, kad sąjungos nariai aukščiau minėtų savybių nestokoja, todėl naujoji ALTS-gos vadovybė žvelgia į ateitį su viltimi ir ryžtingumu.

Nors pagrindinę organizacijos kryptį nusako jos užsibrėžti tikslai ir uždaviniai, išakmiai numatyti jos įstatuose, bet jų įgyvendinimas priklauso, jei tuo garbingu tautiniu keliu eis ne tik ALTS-gos ir skyrių vadovybės, bet kiekvienas narys vykdydams savo organizacinius uždavinius.

Kaip ALTS-gos nariuose netrūko nuoširdžios tolerancijos kitų naudingiems Lietuvai ar lietuvių bei lietuvių darbuotojams praeity, manant, kad Lietuvos valstybės ir nepriklausomybės atstatymui yra būtina visų lietuvių vieninga veikla, tos nuomonės liksime ir toliau, kreipdami tačiau dėmesį, kad pirmoji eilė tokia vieninga veikla reikalinga mūsų pačių tarpe, ko mes ir sieksime visomis jėgomis ir sugebėjimais.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos
Valdyba

LEISKIME SAVO VAIKUS Į VASARIO 16 GIMNAZIJA

Pirmieji ledai leisti mokinius į Vasario 16 gimnaziją iš Amerikos jau seniai pralaužti. 1969-70 mokslo metais gimnazija iš JAV turėjo 1 mokinį, 1970-71 — 3, 1971-72 — 8, 1 iš Kanados, 1 iš Kolumbijos. Šiais mokslo metais gimnazijoje mokosi 11 iš JAV, 2 iš Kolumbijos. Taigi, mokinių skaičius iš užjūrio auga. Gimnazija gali iš JAV, Kanados ir Pietų Amerikos priimti dar žymiai daugiau mokinių. Ateinančiais mokslo metais mokslas prasideda rugsėjo 10, į bendrąją reikią atvažiuoti jau rugsėjo 9. Visa eilė tėvų jau yra teiravęsi ar net pažadėję savo vaikus leisti ateinančiais mokslo metais. Tėvai, kurie dar dėsia ar nėra apsisprendę, turėtų paskubėti, nes vietos bendrabučiuose yra ribotos.

Mokiniams iš JAV ir Kanados mokslas pagal high school programas

Gimnazija mokslo pro-

gramas yra taip sutvarkiusi, kad jos beveik atitinka Amerikos high school programas. Ypač taip yra su anglų k. Ją mokiniams iš Amerikos dėsto Amerikos lietuvių.

Vasario 16 gimnazijoje, kaip ir vokiečių gimnazijoje, yra 9 klasės. Mokiniai iš Jungt. Amerikos Valstybių ir Kanados į I klasę priimami po 4 pradinės mokyklos (elementary school) skyrių. Stojant gimnazijon, mokinio tėvai parašo prašymą ir prideda mokinio išeito mokslo pažymėjimą, gimimo, metrikų nuorašą ir, jei turi, skiepų knygele. Iš aukštesniųjų pradinės mokyklos skyrių ar high school priimami į atitinkamas klases (pav., po aštuonerių metų pradinės mokyklos — į IV ar V kl.). Baigę 9 klases, tokie mokiniai po abitūros egzaminų gauna brandos atestatą, kuris juos įgalina stoti į Amerikos ar Kanados universitetus, persikant vad.

ĮVYKIAI IR VAIZDAI ALTS-gos SEIME...

(Atkelta iš 1 psl.)

Į Revizijos komisiją išrinkti šie asmenys: Vyt. Matonis, Juozas Maurukas ir Petras Didelis.

S-gos Tarybą sudaro šie asmenys: buvęs S-gos pirmininkas V. Abraitis, E. Bartkus, T. Blinstrubas, J. Jurkūnas, A. Lapinskas ir šie nariai: O. Biežienė, V. Olienė, B. Paplėnienė, dr. J. Bartkus, A. Budreckis, V. Gedgaudas, dr. J. Jurkūnas, J. Kiaunė, A. Laikūnas, V. Mažeika, dr. Br. Nemickas, K. Pocius, dr. P. Švarcas, J. Švoba, A.S. Trečiokas.

Naujoji S-gos v-bos pirmininkė p. E. Čekienė padėkojo už suteiktą garbę ir pasitikėjimą jai ir vi-

Inž. Ed. Cibas, ALTS-gos Bostono skyriaus pirmininkas, įteikia skyriaus auką seime S-gos išdininkui St. Virpšai.

Grupė svečių ALTS-gos seimo bankete: A. Vaitiekaitis, N. ir dr. M. Miškiniai, P. Bankauskienė.

sai valdybai. Ji išreiškė tikėjimą, jog bendrai dirbant su vietos skyriais, S-ga atliks jai uždėtas pareigas.

Buvęs S-gos pirm. T. Blinstrubas įteikė naujai pirmininkei S-gos antspaudą ir inkorporavimo dokumentus ir tuo būdu įvyko formalus S-gos va-

junior college. Per abitūros egzaminus egzaminuoja gimnazijos mokytojai. (Norintieji studijuoti Vokietijoje abitūros egzaminus laiko kitokia tvarka).

Už pragyvenimą (maistą ir kambarį bendrabuty) reikia per mėnesį mokėti 150 DM, ir mokamas 12 mėnesių, už specialias vokiečių k. pamokas dar 20 DM 30 mėnesiui. Vasaros atostogų metu (nuo liepos 10 iki rugsėjo 6-9) bei per Kalėdų ir Velykų atostogas (po 2 savaites) vyresnieji mokiniai turi progos pažinti Europos kraštus, po juos keliaudami.

Šiaip per vasaros atostogas galima grįžti ir pas tėvus. Per atostogas pasiliekiems Europoje (negalintiems ar nenorintiems keliauti, ypač jaunesniesiems) mokiniams stengiamasi surasti lietuvių šeimas, kur jie galėtų atostogauti. Bendrabutis atostogų metu neveikia. Mokiniai iš užjūrio paprastai skrenda lėktuvu į Frankfurt/Main aerodromą, iš kur jie gimnazijos autobusu parvežami gimnazijon.

Prašymus priimti gimnazijon rašykite šiuo adresu: Herrn V. Natkevičius, Litauisches Gymnasium, 684 Lampertheim-Huettenfeld 4 W. Germany.

VIRŠUJE: ALTS-gos seimo banketo svečiai prie garbės stalo. Iš kairės: K. Kasakaitis, dr. J. Bartkus, Albinas ir Ieva Trečiokai, V. Gedgaudas, dr. J. Balys, A. Laikūnas, K. Pocius, T. Blinstrubas, inž. E. Bartkus, Stella ir Vytautas Abraitčiai, Emilija ir dr. Vaclovas Čekai, inž. J. Jurkūnas, sol. Roma Mastienė, muz. M. Motekaitis ir inž. St. Virpša.

J. Gaižučio nuotr.

ties darbų planais ir taip užbaigtas darbo seimas.

Seimo rengimo komiteto pirm. Jonas Švoba uždarydamas seimą padėkojo S-gos centro valdybos pirm. T. Blinstrubui bei kitiems valdybos nariams už jų labai glaudų ir nuoširdų talkininkavimą savo patarimais ir kai kuriais darbais. Taip pat išreiškė padėką V. Gedgaudui -- Dirvos redaktoriui, kuris buvo nuolatiniame kontakte su komiteto pirmininku.

Nemažesnę padėką išreiškė operos solistei Romai Mastienei bei jos tal kininkui muz. M. Motekaičiui už atvykimą į Detroitą ir suteiktą tikrai šventišką nuotaiką tiek seimo dalyviams ir svečiams.

Seimas uždarytas sugiedojus Lietuvos himną.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

dovybės pareigų perdavimas ir priėmimas. Įteikdamas S-gos V-bos simbolius Blinstrubas dar kartą padėkojo poniai Čekienei, o seimo dalyviai palydėjo gausiu plojimu.

Po S-gos valdomųjų organų išrinkimo, dr. J. Balys referavo rezoliucijų komisijos paruoštas rezoliucijas. Jos visos buvo priimtos ir paskelbtos Dirvoje Nr. 42.

Po to dar plačiai išsikalbėta einamais ir atei-

ALTS-gos seimo bankete grupė svečių: p.p. Rašytiniai, J. Baublys, p.p. Alanai, p.p. Jociai, p.p. Juškos ir E. Baublienė.

Korupcija sovietinamoje Lietuvoj

Justinas Paleckis parvežė iš Kremliaus sovietinę saulę. Kartu su savo saule, parvežė ir sovietų santvarkai būdingą korupciją. Per tris dešimtmečius ši sovietinė korupcija, lyg koks piktybinis vėžys, graužia Lietuvos visuomenę, gamina nusikaltėlius. Ta korupcija yra tipinga tragikomiškos "komunizmo statybos" palydovė. Per tris dešimtmečius bolševikai rėkė ir jau nustojo rėkė, kad korupcija yra "buržuazinių ideologijų" palaidos. Dabar jie turi suvokti, kad ta korupcija yra sovietinės santvarkos produktas. Tai specifinės vagystės iš kolektyvinių įstaigų (sovchozų, kolūkių, gamyklų), turto grobstymai, apskaitiniai sukčiavimai, "machinacijos" (pasak sovietinės spaudos). Net mokyk-

lą apyskaitose siautėja "machinacijos".

Po Justino atvežta "saule" šios specifinės sovietinės "machinacijos" neišsena srove bylą, teismų ir tardymų pildė kriminalinės statistikos archyvus. Kartu pripildė nuteistaisiais kalėjimų kazematus. Šitokia yra ryški "sovietinio žmogaus" žymė!

Vienos savaitės kriminalinių teismų praktikoje matome:

Lazdijų rajono liaudies švietimo skyriaus buhalteris A. Savelionis gavo vienuoliką metų, Kapčiamiesčio vidurinės mokyklos ūkio dalies vedėjas A. Rudzikas septynerius metus kalėti už "mirusių sielų" įrašymą į apyskaitas. Nesamiems asmenims mokėjo ir patys pinigus ėmė. Veisėjų mokyklos raštvedys A.

Kiaulevičius elgėsi irgi kiauliškai -- gavo jis septynetą metų. Vyrų "machinacija" įnešė į jų kišenes 40,000 rublių!

Širvintų tarpkolūkinės statybos sandėlininkas Z. Kojala "savotiškai" vedė savo didelio sandėlio apyskaitas. Iš sandėlio dingo: "ruloninė danga, langų stiklas, ban guotas šiferis, statybinis veltinis, degalai, įvairios atsarginės dalys." Kaina? 9,000 rublių.

Z. Kojala pasiaiškino, mėgstąs išgerti. Klientai atnešdavę degtinės ir sandėlininkui besivašinant kontoroje, šeimininkavę sandėlyje...

Širvintų rajono Kiauklių kolūkio kiaulių fermos vedėjas A. Mikšėnas išivėlė "machinacijas". Fermoje pasireiškė didelis parselių kritimas. Atvykusi revizija, greta parselių kritimo atrado "supainiotus apyskaitos" (Nukelta į 4 psl.)

KVIETIMAS Į PLB SEIMO TALKĄ

Pirmasis Pasaulio Lietuvių Kongresas įvyko prieš 38 metus Nepriklausomos Lietuvos laikais. Tai buvo didelis įvykis tiek savo idėja, tiek programa, tiek dalyvių skaičium. Jo reikšmėtada iš-kėlė sveikinamuoju žodžiu Lietuvos prezidentas Antanas Smetona: "Šis kongresas yra istoringos reikšmės: jis yra pirmas, jis deda pastovius pa-matus visų kraštų lietuviams bendrauti". Prezi-dentas taip pat kongresą susiejo su likiminiu iš-eivijos rūpesčiu: "Būdami lojalūs tiems kraš-tams, kurie tapo jums antroji tėvynė, jūs niekuo-met nepamirškite tos meilės, kurios esate skolin-gi savo pirmajai tėvynei, savo motinai Lietuvai".

Tai, ką pradėjo 1935 metų Pasaulio Lietuvių Kongresas, toliau tęsia Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimai: palaiko ir gilina pasaulio lietuvių bendravimą, jungia juos bendriesiems tautiniams tikslams bei uždaviniams, telkia vienon lietuviškon šeimon, kad žinotume, dr. Vinco Kudirkos žodžiais, iš kurių pagalbos prašyti ir kuriems ją teikti.

PLB IV Seimas įvyksta 1973 rugpjūčio 30 -- rugsėjo 3 Washington, JAV. JAV Lietuvių Bendruomenė, mūsų prašoma, mielai sutinka jam teikti visokeriopą savo paramą. Tokios paramos taip pat tikimės iš artimiausio kaimyno -- Kanados Lietuvių Bendruomenės ir iš visų kitų kraštų lietuvių bendruomenių. Todėl PLB Valdyba visus, o ypačiai JAV ir Kanados lietuvius prašo:

1. Dalyvauti PLB Seime jo svečiais. Gausus visų dalyvavimas telks Seimui moralinę ir materialinę paramą. Ypačiai visi laukiami kultūrinuose Seimo renginiuose.

2. Amerikos sostinėje yra daug lankytinų vietų. Turime ten taip pat ir savą Šiluvos koplyčią Amerikos Tautinėje Sventovėje, kur įvyks Seimo pamaldos. Gražu būtų, kad į Washingtoną būtų rengiamos specialios lietuvių ekskursijos.

3. Yra leidžiamas PLB IV Seimo leidinys. Priimami apmokami aukos formos sveikinimai bei skelbimai. Tokius sveikinimus kviečiamos atsiųsti Bendruomenės apylinkės, lietuvių organizacijos, paskiri asmenys, o skelbimus -- mūsų verslininkai, profesionalai ir kt.

4. Yra sakoma, kad kilnumas ipareigoja. Tokioj padėty yra PLB Seimo atstovai. Tad ir jie prie Seimo pasisekimo kviečiami dėtis ne tik aktyviu dalyvavimu, bet ir kitais būdais -- kas aukų parinkdamas, kas skelbimą surasdamas ir t.t.

Pirmąjį Pasaulio Lietuvių Kongresą parėmė Nepriklausomos Lietuvos vyriausybė. Dabar tokios paramos Lietuva teikti negali, nes pati yra spaudžiama okupanto vergijos. Viską turim pasi-daryti savo jėgomis ir ištekliais. Todėl PLB Valdyba ir kreipiasi į visus: Ateikime PLB Seimui į talką! Padarykime jį didelį ir didingą!

PLB VALDYBA

Visa ne vėliau kaip iki 1973 liepos 1 siųsti PLB Valdybos finansų vicepirmininkui: Dr. Vytautas Majauskas, 22900 Thorncliffe, Southfield, Mich., 48075 USA.

KORUPCIJA...

(Atkelta iš 3 psl.)

dokumentus". Tuose supainiotuose dokumentuose atrado 6,500 rublių nuostolių koldikiui ir vals tybei.

Lazdijuose atrado vyriausią buhalterį J. Pakulį, kuris pasirašinėjo ir praleido bet kurį, jo parašui patiektą dokumentą. Dėl to "aplaidumo" -- 1970 metais pra-smuko netikrų sąskaitų už 26,400 rublių, o 1972 metais tokių pat "machinacinių" sąskaitų už 40,000 rublių.

"Socialistinių lenkty-niavimų" naudą vėlniai gaudo...

B. Žeberskis, LTSR prokuratūros skyriaus viršininko pavaduotojas nutarė netylėti, aprašy-

ti būdingus nusikaltimus ("Valstiečių laikraštis, Nr. 49"). B. Žeberskis taip pagąsdiho "machinatorius": "ten, kur išigali neatsakinga pažiūra į savo pareigas, girtuokliavimas, abejingumas liaudies turtui ir visuomenės interesams, netrunka atsirasti visokio plauko prisitaikėlių, prasideda grobstymai, pikt naudžiavimai tarnybine padėtimi... Todėl bet ko kiam aplaidumui -- nei!

Šis sovietinės proku-ratūros pareigūno pa-reiškimas nebeieško ko-rupcijos šaknų "buržu-azinių ideologijų" atlai-kose. Toks teisnimosi metodus jau išgyventas. Korupcijos šaknų ieško "piktnaudžiavime tarny-bine padėtimi". Tai at-viras kaltinimas per so-vietinį laikotarpį pri-

SOVIETAİ TEIKIA "EKONOMINĘ" PAGALBĄ AFGANISTANUI...

Afganistanas -- nema-ža vidurio Azijos valsty-bė, gulinti vakarinėse Hi-malajų atšlaitėse -- Hindu-kušo kalnuose, už kurių į rytus jau Tibetas (dabar užimtas Raud. Kinijos), pietuose yra Pakistanas, vakaruose -- Persija, o visą gana ilgą šiaurinę sieną prieina Sovietų Są-junga, kurios pusėje ran-dasi Stalinabadas ir gar-susis Samarkando mies-tas. Valdymosi forma -- konstitucinė monarchija.

Prieš kiek laiko vienac-vokiečių korespondentas gavo leidimą aplankyti šią šalį ir lankėsi ne tik krašto sostinėje Kabule, bet ir tolimuose provincijose užkampiuose. Kai Kabule ir dar kaikuriuo-se mažesniuose mieste-liuose gyvenimas, vietos sąlygomis, galima saky-ti yra pakendamas, tai provincija tebegyvena viduramžiuose.

Kraštas labai atsilikęs ir reikalingas ekonomi-nės pagalbos. Ir štai, vo-kiečiai netoli Kabulo kal-nuose stato didžiulę elekt-rinę, o austrai teikia įvai-rius techninius įrengi-mus. Duoda ir sovietai "ekonominę" pagalbą: kaip tik korespondento lankymosi metu Kabulo gatvėmis riedėjo sunkūs sovietiniai tankai, vairuo-jami sovietinių igulų, nes vietos kareiviai to men-o dar nemoka, aikštėje išsi-rikiavęs orkestras rėžė maršus, o pilnos gatvės židruvų gėrėjosi šia so-vietine "pagalba". Ir kam tie tankai afganiečiams reikalingi? -- stebisi ko-respondentas. Afganista-no kariuomenė labai blo-gai paruošta ir ginkluota ir jais naudotis nemokės. Kariuomenė naudojama tik krašto sienų apsau-gai. Ilgų amžių istorijoje Afganistano dar niekas nebuvo užkariavęs ir niekas jo puliti nesiruošia nebent patys sovietai: Raud. Kinija per kalnus nepereis, Pakistanas tai kingas, o su Persija nie-kuomet nebuvo jokių gin-čų.

brandintam pareigūnų aktyvui. Į atsakingiausias pareigas išiveržė "ne-atsakingų pažiūrų" as-menys, girtuokliai, grobstytojai, "visokie prisitaikėliai", "pikt nau-džiautojai tarnybine pa-rėdėtimi"...

B. Žeberskis negali prisikasti prie tikrų ko-rupcijos šaknų. Juk ko-rupcija yra neatskiriama sovietinės betvarkės pa-lydovė. Ten kur trys "lo-jaliai" dirba, ketvirtas "lojaliai" vagia.

(N. B-as)

Tarp kitko, Afganista-ne labiausiai mėgiami vo-kiečiai ir austrai. Vokie-čiai jau prieš keliolika metų pastatė krašte ir įrengė veltui keletą ligo-ninių ir dabar duoda vi-sokeriopą paramą. Ne-mėgiami anglai ir ameri-kiečiai. Anglai todėl, kad jie dar XIX šimtmečio pabaigoje, kada valdė In-diją, buvo pasišovę už-ganiečiai turėjo vesti prie Khyber perėjos sun-kius mūšius, bet išiver-žėlius atlaikė. Kodėl ne-mėgiami amerikiečiai, tai nežinia: gal tik todėl kad kalba angliškai, nes amerikiečiai nė anks-čiau, nė dabar ten jokių reikalų neturėjo ir netu-ri. Tarp kitko: amerikie-čių automobiliai vis dėl-to mėgiami, nes tų, ku-riuos korespondentas ten matė, pusė buvo ameri-kiečių, kita pusė vokiečių gamybos.

Ir daug keistų dalykų korespondentas ten ma-tė ir patyrė. Pavyzdžiui vykstant iš aerodromo į miestą, pakelėj priešrau-naus upelio ant žolės bu-vo iškloti gražūs vilno-niai naujai išausti kili-mai, o per juos afganie-tis vaikė kelis kupranu-garius, kad "suminkstin-tų" medžiagą. Viešbuty kuriame buvo apgyven-dintas, aptarnavimo nė-ra, o tarnus turėjo sam-dytis pats. Tarnus vyrus, nes moterims muzulmo-nų tikyba tokį darbą grie-ž-tai draudžia (afganie-čiai daugumoje yra mu-zulmonai). Ir tai kelis, ne vieną, nes kiekvienas tar-nas yra savo rūšies "spe-cialistas: tas, kuris dir-ba virtuvėje, niekad neis grindų plauti, o tās, ku-ris valo batų, neis į kie-mą žolės piauoti. Bet jie dirba pigiai -- tik už ke-letą centų.

Higienos sąlygos ne-pakendamos. Pvz., ko-respondentas matė net tokiam mieste kaip Ka-bulas, krašto sostinėje, kaip šeiminkės vaka-re išneša vaisius ir dar-žoves ir nakčiai juos pa-merkia į prie šaligatvių esančius griovelius, kad nesuvystų, o tais griove-liais teka srutinas van-duo. Dar liūdniau provin-cijoje: kaimiečiai nie-kuomet nesimaudo ir sa-vo rūbų neskambia. At-ėjus vakarui eina gulti ant tokių kietų guolių su visais rūbais, kaip sto-vėjo. Arba matė, kaip kai-mietis, papiovęs veršiu-ką, jį gabeno į turgų: raitas, veršiuکو užpakali nes kojas pririšęs prie balno, o priekinės kojos ir galva vilkosi kelio dul-kėse. Kitur tai sukeltypa-

sibiaurėjimą, o ten tai lai-koma normaliu dalyku.

Muzulmonai labai re-ligingi ir griežtai laiko-si savo religijos nuosta-tų. Pavyzdžiui, korespon-dentas matė, kaip vaka-re, atėjus maldos laikui, kada muezzinas (jų dva-sininkas), įlipęs į meče-tės bokštą, skardžiu bal-su ėmė šaukti maldai, tai visas judėjimas susto-jo, netgi policininkas, sto-vėjęs miesto centre ant kryžkelės paaukštinimo ir tvarkės judėjimą, nuli-po nuo to paaukštinimo, klaupeš ant kelių ir, gal-vą mušdamas į grindinį, ėmė melstis. Bet kores-pondentas sako, jei mal-dos metu automobilistas ir nusizengtų, pvz., va-žiuotų ne ta puse ar su-stotų draudžiamoje sto-vėti vietoje, bijotis nėra ko: tiketo negaus, nes po-licininkai, faktinai -- tai paimti kareiviai, patru-liuoją gatvėse, beveik vi-si beraščiai. Aukščiausia, jei žodžiu išpės.

Dar liūdnėnis pašto ir telefono susisiekinimas. Pvz., jei kuris asmuo pa-norėtų ilga distancija pa-sikalbėti, kad ir su Muen-chenu, Vokietijoje, tai pa-sikalbėjimą užsakyti tu-ri eiti asmeniškai į cent-rinę pašto įstaigą ir ten laukti. Jei pasikalbėji-mą užsaksys, sakysime, šiandien dešimtą valandą ryto, tai būk tikras, kad tavo sujungs su Muenche-nu tik kitos dienos popie-tę apie ketvirtą valandą. Ir pats pasikalbėjimas vyks labai keistu būdu: pirma šaukėjas turi vis-ką iškart pasakyti iš-šauktajam ir tada laukti kol perjungs ir klausyti ką iššauktasis irgi iškar-to pasakys. Koresponden-tui pašte buvo paaiškinta, kad jie pasikalbėjimams su užsieniais teturi "ik vieną vielą.

Korespondencija, siun-čiama oro paštu iš užsie-

nių, ateina per vieną ar dvi savaites, o jei bus pasiųsta paprastu paštu, tai gausi už kokių poros mėnesių. Dar keisčiau su laiškais, siunčiamais iš Kabulo į užsienius. Ko-respondentui buvo patar-ta nemesti tokių laiškų į mieste esančios pašto dė-žutes (kurių viso yra 15), bet nunešti pačiam į cent-rinį miesto paštą. Ten stovi specialus pašto val-dininkas, kuris paduotus laiškus čia pat akivaiz-doje užstampauoja. Pa-klaustas kodėl taip daro ma, valdininkas atvirai paaiškino, kad jie savo laiškininkais nepasitiki: esą, dažnai pasitaiko, kad laiškininkai, išėmę laiškus iš dėžutės, pašto ženklus nuo laiškų nulu-pa ir juos vėl parduoda, o laišką arba pasiunčia be pašto ženklų, arba visai numeta.

Geležinkelių krašte vi-sai nėra. Pasakojama toks kaip ir anekdotas. Tuoj po Pirmojo karo anuometinis Afganista-no šachas lankėsi Vokie-tijoje, o būdamas Berly-ne aplankė garsiąsias Bo-ersig geležinkelių dirb-tuves ir labai susižavėjo naujais garvežiais ir va-gonais. Ir pats užsisakė Afganistanui vieną gar-vežį, keturis vagonus ir vienam kilometrui bėgių. Kai po kelių mėnesių už-sakytieji riedmenys buvo atgabenti, tai paties ša-cho parėdymu Kabule bu-bo pastatyta geležinkelių stotis ir nutiestas tas vie-no kilometro ilgio gele-žinkelis, bet traukinys tuo geležinkeliu niekuo-met nevažinėjo dėl labai paprasto dalyko: nebuvo žmonių, kurie mokėtų jį aptarnauti... (ab)

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

PASITEIRAUKITE PAS MUS JEI GALVOJATE PIRKTI NAMĄ!

- Low Rates
- Minimum Expenses
- We pay 3/4 % on escrow accounts

6% - 2 yr. certificates (Min. \$5,000)
5 3/4 % - 1-yr. certificates (Min. \$1,000)
NUOŠIMČIAI IŠMOKAMI KAS MĖNESI

Member F.S.L.I.C., Washington, D.C. Equal Opportunity Lender

Saint Anthony Savings

1447 S. 49th Court • Cicero, Illinois, 60650
Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

PETKUS LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9
TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

Viešėdami Chicagoje aplankykite MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ — PARAMĄ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUSAITIS ir J. MAZEIKA

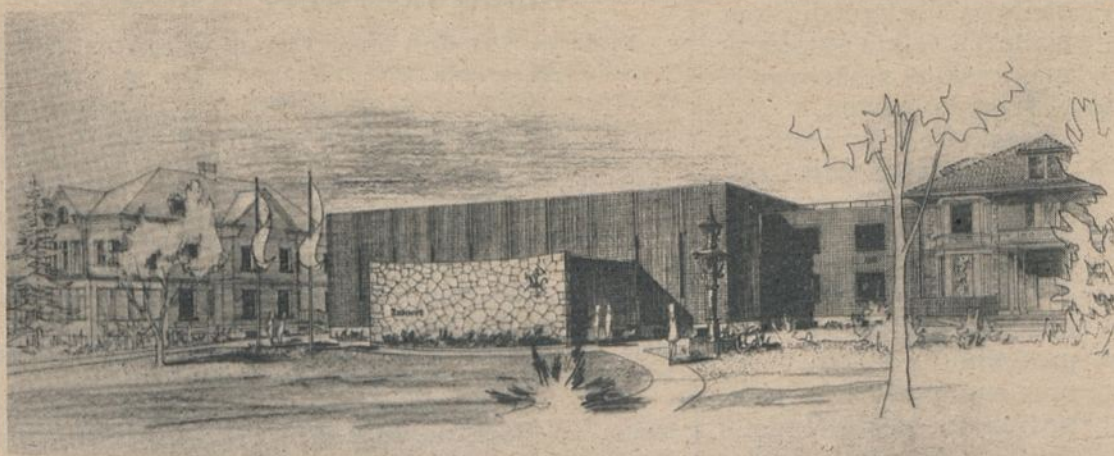
Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

KŪRYBA IR MOKSLAS

KULTŪROS ŽIDINYS NEW YORKE

Šiandien reta kuri lietuvių kolonija JAV-se ne turi savo kultūrinių namų, kur nuolatos vyksta lietuviško gyvenimo judėjimas. Tik vis dar jūla bai pasigenda New Yorko ir jo apylinkių lietuvių praradę pirmųjų generacijų išgytuosius dėl gerai žinomų priežasčių -- natūralaus gyventojų keitimosi. Kurį laiką buvome likę visai be savo kampo. Na, negalima sakyti visai, nes kiekviena mūsų parapija turi savo salę, bet ir nuo jų lietuvių toli išbėgiojo dėl tų pačių priežasčių.

Tėvai pranciškonai prieš keletą metų nudaugino newyorkiečius nupirkę žemės sklypą su keleta senų namų. Tikriausiai sakant, ne žemės, bet gražaus parko dalį kalne. Ir tuo pat viename iš ten stovėjusių namų prasiidėjo lietuvių organizacijų kultūrinis judėjimas: posėdžiai, susirinkimai, meno parodos ir kiti mažesnieji renginiai, ne daugiau kaip šimtui žmonių užimant iš karto keletą kambarių, už menką nenustatytą atlyginimą.

Sekmadieniais čia vyksta ir pamaldos jaunimui. Atsirado geradarių ir įrengė rūsyje kiek didesnę salę.

Atvirai kalbant, tai nėra patogu, kai žmonės valandą ar daugiau turi stovėti klausydami paskaitos ar aplamai programos, bet, maloniau namie stovėti, nei svetur sėdėti, išgirsti kartais lankytojus kalbant.

Kai vieni jau smaguriauja tokiais kultūriniais parengimais, tai kiti newyorkiečiai visą laisvalaikį, visas jėgas atiduoda didžiųjų naujų Kultūros Židinio namų staty-

bai įvairiais būdais talkindami Tėvui Pauliui Baltakiui, OFM, statybos komiteto pirmininkui, kurio didžiausioj atsakomybėj yra tų kultūros rūmų pastatymas, o tam reikia pinigų, pinigų ir dar kartą pinigų. Greit atsirado jautrios lietuviškos sielos asmenų, aukojusių židinio statybai po keletą tūkstančių dolerių: E. Mickeliūnienė -- 12.000 dol., dr. J. Kazickas -- 10.000 dol., Ona Grigaliūnienė dar daugiau. Atsirado ilga eilė aukotojų po tūkstančių dolerių ir mažiau. Tos aukos labai didelės, tačiau vistiek tai

yra labai maža suma, kiek židinio pastatymui ir įrengimui reikalinga.

Ši pavasarį Židinio namai buvo surengtas balius po 50 dol. asmeniui. Baliaus išlaidoms padengti atsirado sponsorius, todėl visi iš svečių gauti pinigaiėjo Židinio statybai. Žmonių atsilankė virš penkių šimtų. Baliaus metu gauta nemaža aukų, apie 53 tūkstančius dol. Tai yra vienkartinis ne dažnas įvykis. O lėšų vis trūksta. Bene pagrindinis lėšų telkimo šaltinis yra bingo lošimai du kart savaitėje. Šiuo būdu jau sutelkta 140.000 dol. iš vieno vakaro gaunant pelno apie tūkstantį dolerių. Bingui vadovauja pasišventusių lietuvių grupė su vadovu Tėvu P. Baltakiu, OFM priešakyje.

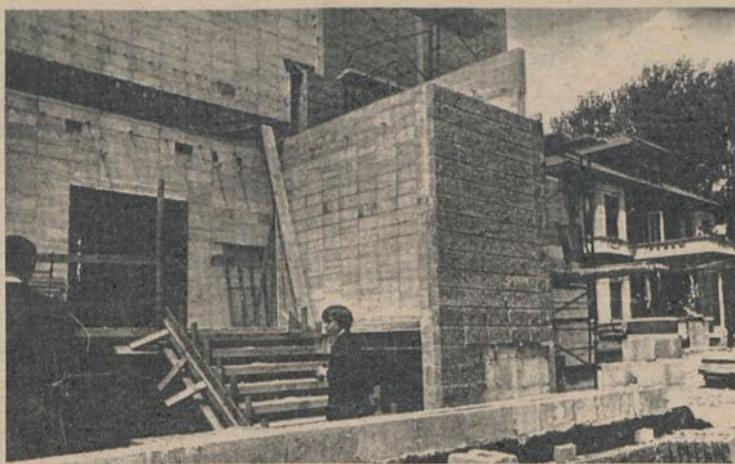
Pagrindinis Kultūros Židinio pastatas palengva kilo vis iš viršų ir gegužės 13 d., sekmadienį saulei šviečiant, daugybei susirinkusių newyorkiečių stebint buvo iškelintas iš tautinių spalvų gvazdikų nupintas vainikas ant didžiosios salės pastatų. Salė talpina 800 žmonių. Bus mažesnių ir didesnių kambarių posėdžiams, parodėlėms ir repeticijoms.

Šių iškilnių metu buvo vėl gauta virš 3.500 dol. aukų, bet nežinrūnt visų čia suminėtu sumų, Kultūros Židiniui New Yorke reikia dar 150.000 dol. lėšų, kad greičiau galėtume įeiti į vidų kaip šeimnininkai. Aukojo ir darbams talkino visų pažiūrų žmonės, nes visus jungia lietuviškos ir lietuviškos kultūros išlaikymas.

Jaunas pianistas Saulius Cibas, Naujosios Anglijos Baltų-Amerikiečių draugijos surengtame konkursiniame koncerte Bostone š. m. gegužės 5 d. laimėjęs pirmąją premiją. Šiam koncertui vertinimo komisiją sudarė prof. Vytautas Marijošius, prof. Endel Kalam, pianistė dr. Karina Gutbergs ir prof. Tride Pilla. Konkurse varžėsi 5 jauni menininkai: tenoras Wayne Aleska, pianistas Saulius Cibas, sopranas Jūratė Vėblaitytė-Litchfield, pianistai Stephen Panico ir Erik Veski. Visi buvo lietuviai ar lietuvių kilmės jaunuoliai, tik Veski -- estas.

K. Daugėlos nuotrauka

Židinio statybos darbai smarkiai pasitūmėjo pirmyn...

mas.

Tų statybų našta buvo sunki visiems, bet labiausiai slėgė tėvų pranciškonų pečius. Toji našta jau bandė palaužti mus prie žemės, sakė vainiko kėlimo iškilnėse Tėvas L. Andriekus. -- Mirštanti ankstyvoji karta, mūsų pačių amžius, blėstas tautinis sąmonin gumas, medžiagų bei žemės aukštos kainos, kai kurių lietuvių bausis

sykštumas buvo kliūtys, kurias reikėjo nugalėti. Bet, ši statyba sujungė visus New Yorko apylinkės lietuvių į vieningą žygį lietuvių gelbėti. Tikėjime, kad Kultūros Židiniu įamžinsime savo vardą Kovojančios už gyvybę Tautos širdyje, -- baigė žodį L. Andriekus. (ec)

Skaitykit ir platinkit DIRVĄ

MOTERŲ TREMTINIŲ VAGONE

JURGIS GLAUDA

JAU LYG IR PRIMIRŠOME MŪSŲ TAUTOS GENOCIDĄ. DIDŽIŲJŲ DEPORTACIJŲ SIAUBUI PRIMINTI, SPAUSDINAME J. GLAUDOS PREMIJUOTO ROMANO "ORA PRO NOBIS" IŠTRAUKĄ.

(2)

Marija buvo prie besikankinančios gimdyvės. Jau parišo rankšluostį iširemti. Baltinius turėjo. Ir vandens. Liekaną neišgerto vandens kibiro dugne.

Po šūvio buvo tylu ir baisu. Vien gimdyvė, kada kilo skausmai, stenėjo, aikčiojo ir garsiai kvėpavo. Jos stenėjimai darėsi vis panašesni į klyksmus. Jie buvo ploni, aštrūs ir vėl tramdomi, verkšleną.

Visos moterys kartu su gimdyve pergyveno visus jos skausmų atspalvius: rėžiantį dubens skleidimąsi, plėšiantį ir buką gimdos skausmą, ritmiškus, perveriančius kūną ir sąmonę sopulius, tą motinos meilės pirmąją auką būsimam vaikui. Tuos skausmus, kurie temdo protą ir vaikią, pražiodina kietai suspaustus dantis ir verčia būsimą motiną rėkti kankinamo žmogaus klyksmais.

Moterys verkė, tyliai kalbėjo poterių.

O skausmaiėjo vis stipryn, vis labiau nepakenčiamai. Buvo tylu vagonė, ir tyliai gurgždėjo už vagono sargybinių batai į žvirgždą prie bėgių. Gimdyvė blaškėsi, kažinką murmėjo, šaukėsi vyro. Gargaliuojančiai, neaiškiai.

Po tylos atoslūgio keli ryškūs klykčiojimai, kaip žagsėjimas ir, visos tai pajuto, gimdymo aktas prasidėjo. Gimdyvė urzgė, krunkstė, stenėjo. Buvo tylu, labai tylu belaukiant ateinančio pasaulio naujo slėpinio, naujos gyvybės, naujo žmogaus. Staiga visas vagonas truktelėjo, švelniai ir

lengvučiai pasidavė atgal, siūbtelėjo į širėmusius buferius ir vėl pasistūmėjo pirmyn. Vagonas pradėjo riedėti tyliai, nedrąsiai, vogčiomis. Vagonas jau krūptelėjo ant pervažiuojamos bėgių sandūros.

-- Mes važiuojame, -- ištarė kažkieno parbloškiamai nustebintas balsas. Šitame snibždėjime buvo šurpas.

Ramos žiburių šviesa praplaukė, ir artėjo kitas žiburys.

-- Mes važiuojame.

-- Veža!

-- Veža!

-- Mus veža!

Kiekviena norėjo tarti kažinką sava, ištarti savo šurpo esmę. Juk visos žinojo, kad vagonas pajudės, kad veš vagonas į nežinomą ateitį, bet pirmame vagono pajudėjime buvo tiksliai vienas pojūtis: šurpas. Ir nerado kito žodžio tam išreikšti, tik: veža!

Vagonai išibėgdami pradėjo riedėti judriau. Šurpo pagautų moterų tarpe ištare kažinkuri tokiu tragišku snabždesiu:

-- Sudievu, Lietuva! -- kad visos lyg suprato, ką daryti.

Pradėjo giedoti tyliai:

Marija, Marija, skaisčiausia lelija,

Tu švieti augštai ant dangaus...

Įsijungė visi balsai. Giesmės žodžiai riedančiame vagonė buvo kupini giliausios, visą esybę

perveriančios prasmės.

Palengvink vergiją, pagelbėk žmonijai,

Išgelbėk nuo priešo baisaus...

Jau nebegalėjo giedoti, jau verkė, jau rėkė, stenėjo, maldavo, meldė su ašaromis, su apmaudu ir nirtu, su bailia viltimi ir didžiule neviltimi.

Išgelbėk nuo priešo baisaus...

Giesmė skambėjo vagono tvaikė, tamsoje, baisyuose rytdienos nujautimuose, po šurpių šios dienos pergyvenimų.

Vagonas riedėjo lengvai, krūptelėjimais atsiliepdamas į bėgių sandūras. Ir buvo girdėti, kaip garvežys dūsauja vis smarkiau, lyg uždusęs bėgikas. Lyg stengdamasis pabėgti, pasislėpti nuo moterų giedamos giesmės.

Ir virš giesmės garsų -- silpnutis gomurinis riksmas, kaip varlės sukvarksėjimas. Silpnutis riksmas -- suverkšlenimas, kuriuo naujas žmogus, naujas slėpinys, sutinka pasaulį. Gražų ir puikų pasaulį, kuris išprievartautas ir išniekintas šiame riedančiame vagonė su pražūtin vėžamais žmonėmis.

-- Pagimdė! -- sušuko senė.

Ir visom pasidarė taip šilta, taip lengva, taip šviesu, lyg į jų likimą kas įnešė žiburį, ir tas žiburys šviečia. Tas žiburys šviečia viltimi.

-- Berniūkštis! -- suriko slaugė. Ir lyg vaikus švytėjimas sklido iš mažyčio kūnelio, kurį ji laikė savo rankose.

-- Pakrikštykite. Vyro vardu. Petrupakrikštykite, -- silpnai ir dainingai ištare motina.

-- Vardan Dievo Tėvo, ir Sūnaus, ir Šventosios Dvasios. Amen. Krikštiju tave šventuoju Petro vardu, -- garsiai ir iškilingai pasakė slaugė.

Marija pasilenkė ties motina, pabučiavo ją į jos prakaitu suvilgytus plaukus. Paskui nušliaužė į savo guolį, puolė ant šiaudų ir pradėjo raudoti, išispaudus veidu į savo sulenktą ranką.

Nutraukta giesmė užgimė vėl. Bet dabar giesmė buvo švelni, darni ir susimąsčiusi: kaip ji giedama šventovėje.

O Petras dar verkė. Silpnučiu, gomuriniu balseliu. Ir lyg vaikus švytėjimasėjo tamsoje nuo jo mažyčio kūnelio, kurį švelniai laikė slaugės rankos.

ST. PETERSBURG, FLORIDA AREA

Arvin Automation, subsidiary of
Arvin Industries, has immediate open-
ings for:

SR. MECHANICAL DESIGN ENGINEERS

ALSO

1ST CLASS SKILLED ALL AROUND MACHINISTS TOOL AND DIE MAKERS

Must be able to set up work from
blue prints & tolerance.
Should you be thinking about relocat-
ing to Florida, here is an opportunity
for full time, permanent employment
in a new, modern, air conditioned
plant. Good starting salary plus out-
standing benefits.

Apply or send complete
resume to:

Personnel Dept.

ARVIN AUTOMATION, INC.

4820 Park Blvd.
Pinellas Park, Florida 33565
(45-47)

LAYOUT MAN

SHEAR OPERATOR

For sheet metal shop. Hospitaliza-
tion, paid vacation, sick benefits.
Call or apply in person at:
GWILLIAM MACHINE & MFG. CO.
251 Wescott Dr., Rahway, N. J.
201-381-0600 (45-49)

MACHINIST

All around, able to set up and
operate machine shop equip-
ment. Some lay-out required.

Steady Employment
with top
Fringe Benefits

Good Opportunity
For Right Person!

The H. F. Butler Corp.

377 Roosevelt Ave.,
Phone: 201-969-0820
Carteret, N. J.

An Equal Opportunity Employer
(45-47)

PERSONAL MAID

For invalid woman in Eastern
Suburbs. Must be free & able to
travel. Experience necessary. Re-
ference required, fringe benefits
provided. Call (216) 531-8900
(Cleveland, Ohio) for appoint-
ment. (42-48)

CAPE COD VASARVIETĖ "JŪRA"

Vasarvietė yra visai arti prie šiltosios srovės
paplūdimio "Craigville Beach" — 5 min. pėsčiom.
Patogūs kambariai, geras lietuviškas maistas ir rami
aplinka.

Su užsakymais kreiptis:

O. Šlepavičienė
P. O. Box 307, Marie Ave.
Centerville, Mass. 02632
Tel. Code 617, 775-4146

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS EKSKURSIJA Į EUROPA

organizuojama šiais metais rugsėjo 4-18 d.d., pačiu gražiausiu metu
Europoje — praėjus karščiams ir prieš rudens žvarbas.

BUS APLANKYTA

LONDONAS PARYŽIUS ROMA

Ekskursija organizuojama su JAV LB CV pritarrimu ir raginimu visiems
lietuviams joje dalyvauti.

Europoje ekskursiją globos LB vadovai ar atstovai:

Londone — Didž. Britanijos Lietuvių S-ga (Z. Juras).
Paryžiuje — LB Prancūzijos Krašto Valdybos pirm. kun. J. Petrošius.
Romoje — prel. A. Jonušas.

Į Ekskursijos kainą įskaitoma kelionė lėktuvais, viešbučiai, maistas dau-
gumoje vietų, įdomesnių vietų lankymas (daugumoje su lietuviškais paaikšini-
mais) ir kt.

Prašykite brošiūros su kainoraščiu ir pilnomis informacijomis. Kelionės
kaina bus apie 100 dol. pigesnė negu panašios kelionės gaunamos per kitas or-
ganizacijas.

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE

ROMAS KEZYS, Pres.

2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL. (212) 769-3300

LITERATŪRAI SKIRTAS VAKARAS

AUGUSTINAVIČIENĖ APIE GLIAUDĄ

Birželio 1 d. Santa Mo-
nikos lietuvių klubas su-
rėngė turiningą kultūrinę
vakaronę.

Viešnia iš tolimo Cle-
velando, profesorė Aldo-
na Augustinavičienė, tu-
rėjo viešą paskaitą: "Jur-
gio Gliaudos kūryba".
Paskaita sutrukė arti-
pilnę jaukią Moterų klu-
bo salę literatų ir nuo-
širdžių literatūros mė-
gėjų. Prelegentės erudi-
cija ir pakilus iškalbos
menas privertė klausy-
tojus visą aštuoniasde-
šimties minučių paskai-
tą pajusti "kaip vieną mi-
nutę"! Akademikės pre-
legentės žodis buvo toli-
mas nuo sauso akademiz-
mo. Aldona Augustinavi-
čienė kalba labai gyvai,
įdomiai. Išviršiniai jos
paskaita gali atrodyti im-
provizacinė, bet taip nėra.
Gili aptariamos tem-
mos analizė ir objekto de-
talizacija rodo didelį pa-
sirusimą, visapusišką
išmąstymą ir plačias
studijas. Augustinavičie-
nė praturtina klausyto-
jus įdomiais atradi-
mais, suidomina literatū-
rinio kūrinio aptarimui ir
plačiais literatūrinio pa-
saulio vaizdais.

Sukeldama stiprų susi-
domėjimą aptariamo au-
toriaus romanų pasauliu
profesorė tuo netiesio-
giai įtaigojo ištūstinti
knygų skobnį, kuris buvo
gausiai apkrautas Gliau-
dos veikalais.

Profesorė Aldona Au-
gustinavičienė yra labai
reikšminga lietuvių kul-
tūros ir literatūros gar-
sintoja. Ji talentingai gar-
sina lietuvių literatūros
vertybes akademinuose
kitataučių parengimuose.
Jos įtaigaus žodžio
reikalingos ir lietuvių ko-

lonijos — jį kviestina kal-
bėti lietuviams.

Prelegentė akcentavo
Gliaudos romanų plotį,
personazų gausą ir įvai-
rybę.

Jai ypač imponuoja au-
toriaus dėmesys mote-
riai, moters psichės ana-
lizė, moterų vaizdavimo
įvairumas. Daug grožio
atrundanti puslapiuose,
kurie skirti moterims.
Moterį Gliauda iškelė ant
piedestalo, pasakė pas-
kaitininkė.

"Gliaudos personažai
gyvi iš pirmo knygos pus-
lapio", dėstė prelegentė.
Kiekvienas personažas
kupinas nepakartojamo
individualumo, vykdo sa-
vo gyvenimiškąją filoso-
fiją.

Autorius nesigundo
žengti greitai prabėgan-
čių literatūrinių madų
ženkle. Jis nenori ma-
dingų, bet trumpalaikių fi-
losofinių teorijų. Prele-
gentė priminė, kad tikrai
amžinos, laiko bėgyje ne-
kinančios filosofinės idė-
jos ir žmonių aistros su-
daro pasaulinės literatū-
ros bazę.

Taip yra Gliaudos ro-
manuose. Tai amžinų idė-
jų ir aistrų variacijos.
Tačiau visa tai perdėm
lietuviška, mums arti-
ma, nes siužetai yra lie-
tuviškos buities ir lietu-
viškų interesų pasauly-
je.

Gausiais, spalvingais
pavyzdžiais iš pasauli-
nės literatūros prelegen-
tė toliau parodė, kad am-
žių bėgyje nekinta žmo-
gaus dvasinės ir fizinės
prigimties savybės. Tai
patvirtina Sahkespeare
ir Tolstojus. Kinta epo-
chos, kinta žmogaus san-
tykis su gyvenamąja epo-
cha. Madingos teorijos
ateina ir praeina — žmo-
gus lieka tas pats. Kas
šiandieną modernu, rytoj
tampa nuobodžiu. Moder-
numu labai dažnai mėgta
dangstyti lėkštumas ir
pigi poza.

Analizuodama Gliau-
dos veikalus profesorė
pabrėžė kai kurias jų
struktūrines ypatybes. Ji
nurodė į romano tūryje
įvestos novelės reikšmę.
Įvestinės novelės, pasakė
prelegentė, yra idėjinis
raktas į viso veikalo su-
pratimą. Tokia novelė

ra tezės paralelė, bet
tarka tezei spręsti, nors
novelės siužetas patiek-
tas skirtingoje buitinėje
aplinkoje. Šitas vaizdavi-
mo būdas sudarąs struk-
tūrinę ir kompozicinę
naujovę. Jis išplečia kom-
poziciją, teikia palygini-
mų, ryškina siužeto gro-
žį ir sudėtingumą.

Paskaitos sprendimų
bazę sudarė keturių ro-
manų tezės: "Namai ant
smėlio", "Delfino ženkle",
"Liepsnos ir apmaudo
ąsočiai" ir "Šikšlosparnių
sostas". Reikia parūpinti
tų veikalų vertimus anglų
kalbon, pasakė profesorė,
nes to pageidauja kitataučių
auditorijos, jai atpasakojus
minimų romanų siužetus
ir tezes.

Vaizdavimo grožį ir fi-
losofinį brandumą Aldo-
na Augustinavičienė at-
randanti šiuropiose nove-
lių "Valkatyno giesmė"
ir "Sakmė apie tris" sce-
nose. Tos įterptinės ro-
manuose novelės pačios
savyje yra ir filosofiniai
traktatai...

Profesorės Aldonos
Augustinavičienės paskai-
ta apie Jurgio Gliaudos
kūrybą buvo reikšmingas
įvykis kultūrinėje Santa
Monikos lietuvių klubo
veikloje. (S.M.)

METAL SPINNER

For lamp parts. Experience preferred
but will teach. Hourly rate. Apply
ACME LIGHTING PRODUCTS
1667 E. 40 ST.
CLEVELAND, OHIO (41-47)

CORRUGATED BOXES

ST. REGIS PAPER CO.

4600 BROOK PARK RD.
216-351-7500
CLEVELAND, OHIO

Immediate openings on 2d shift for
experienced PRINTER SLOTTOR
OPERATORS, PRINTER SLOTTOR
HELPERS. Good hourly rate plus
bonus and paid company benefits!

An equal opportunity employer M-F.
(45-47)

PRESS OPERATORS

Experienced only. Job shop.
H. & P. DIE & STAMPING
CO.
4650 Tiedeman Rd.
Cleveland, Ohio (45-47)

MATERIAL HANDLERS

FOR FABRICATION AND ASSEMBLY
WORK. STEADY WORK FOR QUALIFIED
HELP DAYS AND FRINGS
APPLY TO MR. KETZ
TECHNOLAB INC.
9911 ELK AVE.
CLEVELAND, OHIO 44108 (45-47)

WANTED AT ONCE

1ST CLASS SKILLED
BRIDGEPORT OPERATOR
SHAPER HAND
SURFACE GRINDER HAND
Must have job shop experience. Be
able to set up work from blue prints
and close tolerance.
DAY WORK
Air conditioned, all benefits. Including
profit sharing. 58 hour week.
JACK HAINES CO.
2761 STAIR
DETROIT, MICH. (44-51)

DIE CASTING OPERATORS

DIE REPAIRMEN
DIE SETUP MAN
PUNCH PRESS OPERATORS
INSPECTORS
DRILL PRESS OPERATORS
For 1st & 2nd Shift
Excellent fringe benefits, high hourly
rate, plus incentive.
APPLY 9210 LOREN AVE., Southeast
(Off East 93rd St.)
TOOL DIE ENGINEERING
(39-46)

WANTED AT ONCE

JOURNEYMEN STATISTS
BENCH HANDS
(MACHINE BUILDERS) •
HORIZONTAL BORING MILL
OPERATORS
AFTERNOON SHIFT
Steady job, top wages, full benefit.
JERED INDUSTRIES
1300 S. COOLIDGE
(Near 15 Mile Rd.)
BIRMINGHAM, MICH.
313-647-1200
An Equal Opportunity Employer
(38-46)

BURNER

Experience on light and heavy plate
necessary. Multiple torch electric eye.
Excellent wages, profit sharing plan,
group insurance, hospitalization paid,
holidays, weekly overtime, steady day
shift. Call Mr. Eckstein. 216-883-4200
GENERAL SHEET STEEL & PLATE
3344 E. 80 St.
Cleveland, Ohio (44-48)

EUROPOS LIETUVIAI

LIUDAS VISMANTAS

MŪSŲ TRISPALVĖ BONNOJE

Brežnevo lankymosi proga Vokietijoje (gegužės 18-22 d.d.),
VLB Valdyba pasiuntė laiškus kanceliui Brandt, parlamento pirm.
A. Renger, URK pirm. dr. G. Schroeder, visų trijų frakcijų ir par-
tijų pirmininkams. Be to, Brandt išsiųso nuorašą išsuntinėjimo vi-
soms didesnių laikraščių redakcijoms, telegramų agentūroms ir
radio bei televizijos vadovybėms.

Laiškuose nurodė, kad Sovietų Rusijos komunistų partijos
gen. sekretorius L. Brežnevas atstovauja jėgai, kuri laiko okupa-
vusi daugelį valstybių, jų tarpe ir mūsų Lietuvą. Pavergtos Tėvy-
nės lietuvių skundai Brežnevo ir kitų bolševikų vadų nebuvo išklaui-
syti, o laisves reikalaujantieji lietuviai dar daugiau nukentėjo. Pri-
stigę kantrybės jaunuoliai net susidegino, reikalaujanti Lietuvai
laisvės, Primintas R. Kalantos heroizmo pavyzdys.

Padėtis okupuotoje Lietuvoje ir dabar nėra pagerėjusi, Drau-
džiama betkokia politinė veikla už KP ribų. Teleidžiama tik komu-
nistine spauda. Persekiojama religija ir jos skelbėjai. Adresatai
prašomi priminti Brežnevui, kad ir žmonių teisės Lietuvoje yra
pažeidinėjamos.

Lietuvių jaunimas Vokietijoje panašaus turinio raštus pasiun-
tė visų trijų didžiųjų vokiečių partijų jaunimo organizacijų pirmi-
ninkams.

Kaip ir galima buvo laukti, socialdemokratų ir liberalų seni-
mo ir jaunimo vadai į šiuos lietuvių raštus kol kas dar nieko neat-
sakė. Nelabai tikime, kad jie ir Brežnevui būtų ką nors apie Lie-
tuvą kalbėję. Jei jie savo vokiečių negina Brežnevo akyse, ką jie
rupinsis "svetima kailiniais", kaip, rodos, Brandt yra kartą vie-
šai pareiškęs. Vienintelis į šiuos lietuvių raštus teatsakė KD pir-
mininkas dr. R. Barzel. Bet jis pastaruoju metu gyveno savo rūpes-
čiais ir negalėjo su Brežnevu matytis. Keista, kad ir dr. G. Schroe-
der, (KD) taip pat į mūsų prašymus nereagavo.

Tačiau mūsų jaunimas demonstracijose prieš Brežnevą daly-
vavo. Jis nešė mūsų trispalvę ir plakatus su šūkiais: "Šalin rusai
iš Lietuvos", "Laisvės Simui Kudirkai", "Brežnevas — kolonialis-
tas" etc. Buvo išdalinta 10,000 lapukų apie politines, kultūrinės bei
religines "laisvės" okupuotoje Lietuvoje, Atsišaukimą pasirašė
Vok. L. Studentų sąjunga. Pagarba ir padėka lietuviškam jaunimui!

• Hanau, Vokietijoje, į naują apylinkės valdybą išrinkti: A. Ja-
nuškienė, J. Kalvaitis ir E. Kalvaitienė.

• Stuttgart apylinkės susirinkimas paprašė senąją valdybą,
kad ji dar vienerius metus ir toliau eity pareigas. Apylinkė pirmi-
ninkauja Z. Glemžienė. Į kontrolės komisiją vietoje J. Stavskio iš-
rinktas J. Repšys.

• Pforzheime yra numatyta įsteigti naują LB apylinkę. Jos stei-
gimu rpinasi LB Valdybos reikalų vedėjas Just. Lukošius ir A.
Cesvičius.

• Š.m. balandžio 27 d. Koelne palaidota tragiškai žuvusi Elena
Kunienė-Vidžūnaitė. Vėlionė buvo gimusi 1924 m. balandžio 20 d.
Lietuvoje. Jos pirmasis vyras buvo bolševikų išvežtas į Sibirą, o
su antruoju, Vokietijos piliečiu, ir dukrele Rūta repatriavo į V.
Kietiją. Čia ji nebandė aklimatizuotis, nes ji buvo lietuvių patrio-
tė. Dirbo mokykloje.

• Bradford, Anglijoje, gegužės 19 d. įvyko rašyt. kun. J. Kuz-
mickio-Gailiaus naujai išėjusios knygos "Ištiesios rankos" prezen-
tacija. Kartu paminėta ir rašytojo 60 m. sukaktis. Akademiniame
dalyje kalbą pasakė rašyt. Irena Naudžūnaitė - Jerg, viešnia iš
Austrijos.

MAINTENANCE MEN — Ex-
perienced electrician, plumber,
oil burner. Man #4 HVAC. Ex-
cellent working conditions and
benefits. Del. Co. School Dist.
(215) TR 6-0368. (45-50)

DESIGNERS/DRAFTSMEN. For
design and layouts of industrial fur-
naces and equipment. Some experience
preferred. Rate commensurate with
training and experience. Full benefits
including profit sharing. Send resume
and salary requirements to Chief
Draftsman, Drever Co., Red Lion
Rd. & Philmont Ave., Huntington
Valley, Pa. 19006. (44-48)

SEWING MACHINE OPERATORS

Good wages and benefits. Lo-
cated on Route 1 14 miles from
Baltimore. Call 301-792-7574.
ask for Mr. Frangos.
An Equal Opportunity Employer (45-47)

CLERK TYPIST PUBLIC WHSE. CO.

PLEASANT
WORKING COND.
FOR MATURE
RESPONSIBLE
PERSON
Call 301-539-8560
WEEKDAYS (41-46)

ADMINISTRATIVE Asst. —
Exec. Sec. Capable conscientious
person needed to take charge of
office procedure. Typing/dict.
nec. Responsibility, attention to
det req. \$140 plus dep on ability
& performance. Bala area. 215-
839-4565. (45-46)

ELECTRICIAN

Fully qualified journeyman to in-
spect, repair, install and wire AC
and DC apparatus, devices and cir-
cuits of any voltage for plant main-
tenance.

High hourly rate
Rotating Shifts
Many fringe benefits
Apply in person

United States Steel Central Furnaces

2650 Broadway Ave.
Cleveland, Ohio
An Equal Opportunity Employer (45-52)

WANTED EXPERIENCED

FABRICATORS SHEET METAL FITTERS PLATE FITTERS

First or second shift, experienced,
high hourly rate, overtime, paid hos-
pitalization, paid holidays, pension
and uniforms.

NON FERROUS METALS

21721 Tungsten Rd.
216-531-3585
After 6 p. m. call 216-943-0775
Cleveland, Ohio (45-51)

Wanted 1st Class Skilled
TOOL and DIE MAKERS
If you want steady work, small ma-
nufacturing company in business over
50 years. General all around small
tools, dies and machinery. Nice place
to work. Fringes. Age no barrier.
Call for appointment
313-875-1046
CRESCENT CHAPLETS INC.
5766 Trumbull Ave., Detroit, Mich.
(44-48)

LAIOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAZEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYNS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

GABIOS LIETUVAITĖS

Šių metų birželio 3 d. Clevelando Villa Angela gimnaziją baigė virš 200 mergaičių, jų tarpe penkios lietuvaitės: Vida Bakanaitė, Roma Balytė, Rita Čyvaitė, Danutė Miškinytė ir Ingrida Šamatauskaitė. Ingrida baigė pirmąją mokinę, buvo priimta į "National Honor Society", gavo premijas už aukščiausius anglų kalbos, matematikos bei tikybos pažymius ir buvo atžymėta "Outstanding American Students" draugijos. D. Miškinytei Euclid General ligoninė paskyrė \$1000 stipendiją studijoms Šv. Jono kolegijoje. Danutė taip pat pasižymėjo žurnalizmo srityje: dvejus metus redagavo gimnazijos literatūrinį žurnalą. Rūtai Čyvaitei teko premijos už geriausius pažymius 12 sk. prancūzų kalboje ir atletikoje ir "Outstanding American Students" pa-

žymėjimas. Į "National Honor Society" Rita buvo priimta pernai. V. Bakanaitė buvo atžymėta už gerus mašinraščio ir tikybos pažymius.

Pažangumu moksle nuo abiturienčių neatsilieka ir kelios žemesniųjų klasių mokinės, kurios buvo atžymėtos birželio 8 d. Julija Ignatavičiūtė gavo geriausius pažymius iš 10-to sk. anglų bei prancūzų kalbų ir visuotinos istorijos (Rodos, kad jos bendras pažymių vidurkis geriausias iš visų dešimtojų); Saulė Kazėnaitė pirmavo 11-to sk. anglų kalboje ir siuvime; o Loreta Bružaitė buvo atžymėta už paįsą.

Sios moksle pasižymėjusios lietuvaitės toli gražu nepraleidžia viso laiko prie knygų. Jas mato me Čiurlionio ansamblyje, Grandinėleje, Žaibe, skautuose, ateitinukuose.

Taip pat pastebėtina, kad amerikietiškojo mokykloje labiausiai pasižymėjusios lietuvaitės lankė ir lituanistinę mokyklą: J. Ignatavičiūtė ir J. Šamatauskaitė tą pačią birželio 3-čiąją dieną pukeis pažymiais baigė Šv. Kazimiero Aukštesniąją Lituanistinę Mokyklą, o

Vaidai iš Algio Rukšėno knygos apie Simą Kudirką pristatymo Clevelando visuomenėi. Prie stalo sėdi iš kairės: A. Garlauskas, autorius Algis Rukšėnas, dr. V. Stankus, Korp. Neo-Lithuania Clevelando padalinio pirm. P. Mitalas ir sveikina LB Clevelando apyl. pirm. J. Malskis, Nuotraukoje apačioje gausus svečių būrys, atsilankęs į knygos pristatymą.

NEOLITUANAI PAGERBĖ ALGĮ RUKŠENĄ IR JO KNYGĄ

R. Čyvaitė, S. Kazėnaitė ir D. Miškinytė ją jau anksčiau yra baigusios.

• Vytautas ir Julija Stougai šią savaitę išskrenda atostogų į Seattle, Washington, aplankyti savo dukters Guodos ir žento John Carpenter, bei pamatyti birželio 5 d. gimusios anūkės Audros.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

BIRŽELIO 17 D. Lietuvos okupacijos -- tragiškųjų birželio įvykių minėjimas. Rengia ALT skyrius.

LIEPOS 1 D. SLA 136 kuopos gegužinė.

LIEPOS 8 D. sekmadienį Šaulių kuopos susirinkimas ir gegužinė K.O. Pautienų sodyboje.

LIEPOS 15 D. LVS Ramovė Clevelando skyriaus gegužinė.

LIEPOS 22 D. sekmadienį Šaulių išvyka į gamtą su šaudymo pratimais.

LIEPOS 29 D. ALTS-gos Clevelando skyriaus gegužinė.

RUGPIUČIO 17-19 D. Clevelando lietuvių Naujųjų Namų atidarymas.

RUGSEJO 3 D. Darbo Dieną, Lietuvių Amerikos Piliečių Klubo metinė gegužinė, Šv. Juozapo sodyboje.

RUGSEJO 15 D. Pirmasis rudens balius su įdomia mėgėjų programa, Rengia Dirva Naujuose Lietuvių Namuose.

RUGSEJO 23 D. Šv. Jurgio parapijos salėje Šauliai ruošia Vlado Putvio 100 metų gimimo sukaktį.

SPALIO 13 D. G. Čapkauskienės ir K. Jakučio koncertas Naujų parapijos salėje.

GRUODŽIO 31 -- Naujų Metų sutikimas, Ruošia Lietuvių Bendruomenė Clevelando Apylinkė Naujuose Lietuvių Namuose.

1974

VASARIO 23 D. Tradicinis užgavėnių blynų balius, Rengia Pilėnų tunto skautų tėvų komitetas.

Tolesnėje pobūvio eigoje dr. V. Stankus pristatė patį autorių, čia pat dalyvavusius jo tėvus ir, keleta skaidrių iliustruojant, pa-

OWNER OPERATORS

Late model 3 axel tractors. Pull company trailers. From Ohio and Louisville. Return loads no problem.

Call Mr. JACKSON
216-435-6394

(46-55)

kalba ryškinti pavergtos lietuvių tautos laisvės siekimą.

Oficialiąją dalį baigdamas pirm. P. Mitalas pakvietė visus kuklių vaišių, kurias sutelktiniu būdu paruošė Clevelando neolituane. Pristatymo dalyviai čia pat išpiko Day of Shame tiek, kiek rengėjai buvo atsigabėję, gaudami autoriaus autografą. Vėliau atvykusieji rado jau visa išpirkta.

Clevelando neolituana knygos pristatymo proga kreipėsi į Prez. Nixoną prašydami, kad jis, artimiausiu metu susitikęs su Brežnevu, stengtųsi Simą Kudirką išlaisvinti iš priverčiamųjų darbų stovyklos.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

PARDUODAMAS NAMAS

2 šeimų naujas mūrinis namas, Euclid, O. Kiekvienas butas po 3 miegamuosius, 1½ vonios, perskirtas sklepas, 2½ garažai. Netoli Naujos parapijos centro. Greitas pirkėjas turės progos pasirinkti spalvas.

ČIPKUS Realty, 943-0910

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31601 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• Gyvybės, sveikatos ir pensijų draudimo, o taip pat akcijų — investavimo (mutual funds) reikalais kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

SHEET METAL SHOP
has immediate openings for the following:
BRAKE OPERATORS
LAYOUT MEN
WELDERS
STRIPPIT OPERATORS
For 1st & 2nd Shift
Experienced only need apply. Excellent fringes include paid 365 day Blue Cross, Blue Shield, and Major Medical. Also paid long-term disability and life insurance.
Apply in person to:
GLENWAY INDUSTRIES, INC.
Glenway Bldg. No. 4, Door 8
3670 Werk Rd., Cincinnati, O. 45211
(44-50)

Summer of '73?

How will you be spending it?

Hundreds of Greater Clevelanders will put it to good use by enrolling in Summer session classes at Cuyahoga Community College.

Tri-C's campuses in Warrensville Township, downtown Cleveland and Parma-Parma Heights start their Summer sessions June 25. And at Metropolitan Campus downtown, there'll be a second Summer to '73, with Summer Session 2 from Aug. 6 to Sept. 12.

Tri-C's 5½ — and 8-week Summer sessions will offer a broad range of courses in Business, Engineering, Public Service and Health Technologies, as well as in the Liberal Arts.

We're open to high school graduates of all ages. Non-high school graduates over 19, too. And our instructional fees are low.

We'd like to be your Summer place. After all, you're why we're here.

REGISTRATION

- At EASTERN CAMPUS, 25444 Harvard Rd., Warrensville Township, is June 21, 22.
- At METROPOLITAN CAMPUS, 2900 Community College Ave., is June 21.
- At WESTERN CAMPUS, 7300 York Rd., Parma, is June 21.

REGISTRATION for Summer Session 2 will be June 21 and Aug. 2 at all Tri-C campuses.

For Registration Times and Additional Information

please phone the Offices of Admissions and Records at Eastern, 464-3535; Metro, 241-5365; or Western, 845-4000.

YOUR SUMMER PLACE

 Cuyahoga Community College

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALŪKANAS UŽ PADĖTUS
INDĖLIUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA. GERAI VĖŠINAMA IR YRA DIDELĖ AUKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

NAUJA DIPLOMUOTA VAISTININKĖ

Beverly Ona Zostautaitė-Tuck, Chicagoje, š. m. birželio 1 d. baigė Illinois universitetą Bachelore of Science in Pharmacy mokslo laipsniu. Jaunoji diplomuota vaistininke pareiškė, kad ji tuo savo studijas nebaigė ir jas tęs toliau, kad pasiektų Degree of Masters laipsnio.

Beverly Ona Zostautaitė-Tuck yra žinomų Chicagoje Jono ir Julės Zostautų dukterė. Jonas Zostautas, sūnus Juliaus ir Pranciškos Zostautų žinomų biznierių Amerikoje ir Lietuvoje, auklėjo savo dukrą Onutę, kad ji išaugtų lietuviškoje dvasioje. Ji buvo lietuviškos skautijos ir lietuviškos mokyklos pavyzdinga auklėtinė.

Ta proga Onutės Zostautaitės teta Stella Abraitienė, jos krikšto motina, po A. L. Tautinės Sąjungos seimo, specialiai nuvyko dalyvauti jos mokslo laipsnio suteikimo iškilmėse, Arie Crown Theater, McCormick Place.

Sekančią dieną po diplomo įteikimo, jos motina Julė Zostautienė ir dukterė išskrido dviem savaitėms atostogų į Havajų salas.

• Dirvos novelės konkursui gautos novelės: Vakarėlio — "Balsai debesyje" ir D. I. — "Iš Dievulio rankos".

MIRĖ JUOZAS PAJAUJIS

š. m. birželio 10 d. New Yorke mirė valstiečių liau-

dininkų veikėjas Juozas Pajaujis-Javis, sulaukęs 79 m. amžiaus.

Velionis buvo gimęs 1894 m. Cyrailių km., Punsko vlsč., baigęs teisės ir politikos mokslus. Pirmosios bolševikų okupacijos metu buvo kalinamas Lukiškių kalėjime. Atvykęs 1946 m. į JAV, kurį laiką veikė ALTe ir buvo valstiečių liaudininkų sąjungos narys.

• Lietuvių Bendruomenės ekskursija į Europą įvyksta rugsėjo 4-18 d.d., tuoj po PLB seimo. Dėl platesnių informacijų kreiptis į kelionių agentūrą "Vytis", 2129 Knapp St., Brooklyn, N. Y. 11229.

GINA IR ALGIS ARBAI REIŠKIASI LITERATŪROJE

Algis Arbas

Jaunystės išdaigos, sportas, žurnalistika ir literatūra, studijos ir mokslo knygos, taidienos tarp svajonių ir užsimojimų, kurias išgyvena jauni studentai sesuo ir brolis Gina ir Algis Arbai, gyveną gražioje Beverly Shores, Indiana ap. linkoje.

Moksle abu lenktyniauja ir verčiasi geriausiais pažymiais, su atžymėjimais. Stiprūs griežtuose moksloose, su palinkimais žurnalistikoje ir literatūroje.

Gina mėgsta muziką, buvo kelių klubų pirminin-

ke, domisi kalbomis, stilstika ir kritika. Turi didelių gabumų ir palinkimų žurnalistikai, gimnazijoje buvo vyr. redaktorė mokyklos metraščio.

Algio vaikystės ir jaunystės dienų svajonė būti veterinarijos gydytoju pildosi. Iš 700 studentų, norinčių studijuoti veterinarijos mediciną, galėjo tik 30. Algis buvo tų laimingųjų skaičiuje. Be gerų pažymių jis taip pat turėjo labai geras rekomendacijas iš savo profesorių.

Atsidėjęs griežtesniems mokslams, Algis poilsiauja su literatūra. Čia jo didžioji silpnybė. Jis daug skaito ir rašo. Mėgsta rašyti trumpas noveles, gražiai piešdamas gamtos vaizdus ir žmonių išgyvenimus. Jo literatūros darbų kritikė yra sesuo Gina. Ji stato didelių reikalavimus. Nuo jų neatsilieka ir Algis. Parašytą novelę jis kruopščiai taiso, perrašinėja. Kartais net po 5-6 kartus.

Kad jo literatūros darbai yra vertingi rodo jo atsiiekti laimėjimai. Praėjusį mėnesį jis už savo trumpą novelę laimėjo Indianos universiteto aukščiausią literatūros premiją.

Jei kas sutiktų Beverly Shores miške lenktyniaujančią savo mėgiamą didžiuliu šunim "Džindži", tai bus Algis, atitrūkęs nuo mokslo knygų, svajonėse paskendęs savo literatūros darbuose.

Jaunųjų studentų tėvai inž. Liudas ir Rūta Arbai yra vieni iš pirmųjų Beverly Shores gyventojų, kur kuriasi graži lietuviška kolonija.

Vyt.Kas.

STRUCTURAL STEEL
LAYOUT MEN
FITTERS
OVERTIME, INSURANCE
LONG PROGRAM
APPLY AT
Congress Steel Products
18100 Rialto, Melvindale, Mich.
An Equal Opportunity Employer (42-48)

WANTED EXPERIENCED
GENERAL FOUNDRY HELP
Shift incentive and bonus. New plant.
Paid hospitalization & pension plan.
ARROW ALUMINUM
CASTING CO
33659 WALKER RD.
AVON LAKE, OHIO 44012
216-871-6767
An Equal Opportunity Employer (38-44)

Cicero Amerikos Lietuvių respublikonų susirinkime, birželio 6 d. Cicero respublikonų partijos patalpose, Amerikos Lietuvių Federacijos ir Cicero Amerikos Lietuvių respublikonų partijos vicepirmininkas Edvardas Šumanas (stovi) pranešė apie neseniai Washingtone įvykusių respublikonų tautinių mažumų atstovų suvažiavimą. Iš jo pranešimo paaiškėjo, kad lietuvių delegacija, kurią sudarė per 20 iš įvairių Amerikos vietovių suvažiavusių atstovų, turėjo žymią įtaką suvažiavimo darbuose, Pats Edvardas Šumanas, dar jaunas darbuotojas politinėje srityje, išskėlė reikalingą ryšium su Brežnevo atsilankymu Amerikoje, demonstratyviai reikalauti Simo Kudirkos paleidimo iš kalėjimo ir leidimo jam emigruoti į Ameriką. Tuo reikalu jis yra parašęs daug laišku Amerikos senatoriams ir kongresmanams, net ir pačiam prezidentui Nixonui, Tikėkimės, kad Edvardui Šumanui pasiseks išjudinti didesnę skaičių jaunųjų lietuvių dalyvauti demonstracijose ir kituose panašiuose veiksmuose, siekiant palenkti Amerikos sąmonę Lietuvos reikalui.

Nuotraukoj iš kairės: Jurgis Breivė -- Cicero Amerikos Lietuvių Respublikonų vykdomasis pirmininkas, Edvardas Šumanas ir dr. Bronė Motušienė -- Cicero lietuvių respublikonų sekretorė.

V.A. Račkausko nuotrauka

Birželio 2 d. LTN patalpose susirinko per 200 giminių ir svečių pagerbti gabaus administratoriaus, patrioto tautininko buv. Marijampolės Šiaulių apskr. viršininko, Lietuvos seimo nario, Vilniaus viceburmistro Alfonso Pimpės vedybinę 50 metų sukaktį su Ksavera Pimpėne. Nuotraukoje jubilijai aktyviųjų tautininkų tarpe. Iš kairės: Bronius Kasakaitis, inž. Jonas Jurkūnas, Mečys Valiukėnas, Eleonora Valiukėnienė, Valerija Šimkienė, Ksavera Pimpėnė, Alfonsas Pimpė, Mečys Šimkus, Kazys Kasakaitis, inž. Stasys Virpša, dr. Birutė Kasakaitienė ir Vincintina Jurkūnienė.

V. A. Račkausko nuotrauka

AUKSINĖS VESTUVĖS IR ABITŪRA

Alfonsas ir Ksavera Pimpės, Chicagos Marquette Parko gyventojai, šįmet minėjo 50 metų jų darnaus šeimyninio gyvenimo sukaktį. Jų dukra ir žentas, Aurelija (buv. Šerepinkienė) ir Bronius Polikaitis sumanė surengti sukaktuviniams tėvams malonią staigmeną, jų pagerbimą.

"Jauniesiems" nežinant, dar daugiau, visus rengimo darbus nuo jų slepiant, Polikaitis asmeniškai sustikimais ar telefonais sukviečia svečius ir viešniais į auksines vestuves. Priedangai, vestuvių pokilis sujungiamas su dukrelės Mirgos abiturientūros pagerbimu.

Taip birželio 2 d. vakarą susirenka pilnutėlė Lietuvių Tautinių Namų salė kvietinė publikos: Ksaveros ir Alfonso Pimpjų giminės, draugai, buvusieji bendradarbiai, kaimynai, vi

suomeninio darbo bendraminčiai, keli desėtkai Mirgos Šerepinkaitės mokslo ir liet. organizacijų bičiulių, o taip pat Polikaitių artimųjų ratelis. Scenoje Ažuolo Stelmoko vedamas orkestras rūpestingai groja lietuviškas melodijas...

Sąmojumi perpintu žodžiu, šį šakotą pobūvį, pradeda Bronius Polikaitis, sveikina Sukaktuvininkus Tėvus ir abiturientę dukrelę. Prašo visus išsilaisvinti bent valandėlei iš kasdienės rutinos ir maloniai tarpusavyje pabendrauti. Prof.

Balys Vitkus, kilimu Sukaktuvininkų kaimynas ir prietelius, pakviečiamas vesti šį pobūvį.

Kun. dr. I. Urbonas meldžia Aukščiausiąjį palaimos Sukaktuvininkams, Alfonsui ir Aurelijai, jų vaikitei Mirgai, visiems jų artimiesiems ir šio susitikimo dalyviams. Vakarą vadovas visų dalyvių vardu taria sveikinimo žodį ir pakviečia Sukaktuvininkų jaunavedžių ir abiturientės Mirgos laimei išlenkti šampano taures! Triukšmingai aidai Ilgiausių Metų! dainos ir muzikos garsai. Servuojama itin skoninga lietuviška vakarienė, pagaminta Lietuvių Tautinių Namų šeiminių Paulienės. Tolydžio mezgasi grupiniai pašnėkesiai.

Užkandžių įtarpose prof. M. Mackevičius, Lietuvių Teisininkų Draugijos, Kazys Kasakaitis, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos, Valerijonas Šimkus, Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos vardu, pareiškia trumpus sveikinimus ir linkėjimus. Prof. Vitkus išskirtinai pasveikina gabią ir veiklią lietuvių, abiturientę Birgą Šerepinkaitę.

Kavos metu auksiniai jaunavedžiai, Alfonsas ir Ksavera, vizituoja paskirus stalus, atnaujiname-meza palėntis, keičiasi anų dienų atsiminimais iš bendrų išgyvenimų Kaune, Marijampolėje, Šiauliuose, Vilniuje. Bronius Polikaitis, didelis dainos mėgėjas ir balsingas dainininkas, vis naujai pritaipdamas prie tų stalų, kur pradėdama daina gražiai įjungia į dainas visą salę. Tokioje itin šiltoje nuotakoje pobūvis tęsiasi iki vėlomos. Pabaigoje Alfonsas Pimpė pareiškė padėką žentui ir dukrai už tokios staigmenos, iškilaus susitikimo, suorganizavimą, o visiems vakaro dalyviams už atsilankymą ir malonų bendravimą.

Alfonsas Pimpė, kilimu aukštaitis, gimęs 1901 m. Lietuvos Nepriklausomybės pradžioje, grįžęs iš Petrapilio su tenykštės gimnazijos abitūra, įsijungė į Lietuvos kariuomenę, o vėliau perėjo į Vidaus Reikalų Ministerijos centrą, baigė Lietuvos Universiteto Teisių Fakultetą. Kaip teisininkas ir gabus administratorius vėliau buvo paskirtas apskrities viršininku į Marijampolę, Šiaulius, Vilniaus miesto viceburmistru, išrinktas seimo nariu... dalyvavo visuomeninėje veikloje. Bet ne joje eitosis pareigos, o, tartina, įgimtas iškilus charakteris, jo įžvalgus kiekvienam žmogui at-

sinešimas ir gebėjimas reikiamai su juo bendrauti, kaip lygiai analitiškas įvykių vertinimas, darė ji visiems artimą ir gerbiama. Ksavera Pimpėnė — mokytoja ir talentinga auklėtoja, visą laiką artima Alfonso bendrininkė ir drauge savarankiška asmenybė. Tokios jųjų asmens savybės ir jųjų patrauklumas ir sutelkė tiek jųjų gimines, tiek bičiulius bei artimuosius šiam pobūviui, kaip lygiai suteikė visiems-oms šio vakaro dalyviams nuotaikingą atgaivą.

M. Valiukėnas

GERIAUSIOS DOVANOS giminėms

LIETUVOJE IR SSR

MOTOCIKLAI, SALDYTUVAI, SKALBIMUI MAŠINOS, TELEVIZIJOS APARATAI, KAMEROS, SIUVIMO MAŠINOS, BALDAI. Taip pat drabužiai, medžiagos, kailiniai, rankiniai laikrodžiai ir maisto produktai.

NAUJI AUTOMOBILIŲ

MODELIAI:

ZHIGULI VAZ-2101 \$3520.00

ZHIGULI VAZ-2102

STATION WAGON \$3881.25

ZHIGULI VAZ-2103

Naujas Modelis \$4036.50

MOSKVICH 408-IE 3285.00

MOSKVICH 412-IE 3570.00

ZAPOROZHETS

ZAZ-968 \$2250.00

PODAROGIFTS, INC. yra

VIENTELE firma Amerikoje,

siunčianti DOVANIUS CERTIFIKATUS per

VNESHPOSYLTORGa be jokio

tarpininkų, bankų ir t.t.

PODAROGIFTS, INC. yra

VIENTELE firma Amerikoje,

pateikianti persiuntimo

įrodymus, atitinkančius jos

susitarimą su VNESHPO-

SYLTORGu.

Klientų patogumui užsaky-

mus galima paduoti bet kuriai

prie mūsų prisijungusiai

firmai:

Globe Parcel Service,

723 Walnut St.,

Philadelphia, Pa. 19106

Package Express & Travel

Agency,

1776 Broadway,

New York, N. Y. 10019

Cosmos Parcels Express

Corp.,

488 Madison Ave.,

New York, N. Y. 10022

Arba tiesioginiai į mūsų

vyriausią įstaigą

PODAROGIFTS, Inc.

240 FIFTH AVE.

(tarp 27 ir 28 g-vės)

New York, N. Y. 10001

Tel.: 212-685-4537

WANTED AT ONCE

JOURNEYMEN

OF

1ST CLASS SKILLED

RADIAL DRILL

BORING MILL

E.D.M. OPERATORS

MOLD MAKERS

Must be able to set up work from

blue prints and close tolerance.

For 2nd Shift.

Air conditioned shop, long program

YALE MOLD & ENGRAVING CO.

24501 Hallwood Court

Farmington, Mich. 48024

313 477-0300 (42-48)

EGZILŲ SKAUTŲ ANTRASIS POSĖDIS NEW YORKE

š. m. birželio 2 d., kaip buvo sutarta Rytų ir Centrinės Europos etninių skautų vadų suvažiavime (bal. 7 d.), įgalioti atstovai suvažiavo antrajam posėdžiui. Posėdžiai vyko dviem grupėmis:

Pirmoji, kaip planavimo komitetas, plačiau svarstė bei aptarė 1974 m. siūlomą bendros stovyklos reikalus;

Antroji, laikinai pasivadinus darbu komitetu, toliau vystė suvažiavimo priimtą siūlymą įsteigti tarptautinį Rytų ir Centrinės Europos etninių skautų biurą, kaip bendrosios veiklos koordinatorių.

Kadangi tokio biuro veikla turės būti aptarta nuostatais, arba statutu, jo svarstymas ir buvo pagrindiniu šio posėdžio uždaviniu. Išdiskutuoti siūlymai bus persiunčiami VS-kams ir VS-kams jų susipažinimui ir pasisakymams. Sekančiame posėdyje (š. m. rugs. 8 d.) tikimasi gauti siūlymus baigti suderinti, arba ir galutinai suredaguoti į statuto formą. Statutu nusakoma bendroji veikla visiškai nelieta sąjun-

gų vidinių reikalų. Statutas išgalios ją kiekvienos etninės skautų sąjungos vyr. štabui patvirtinti.

Posėdžiuiose buvo atstovaujamos estų, latvių, lietuvių, vengrų, lenkų ir ukrainiečių skautijos. Globojo latvių VS Mrs. Z. Gaujenieks.

Lietuvius atstovavo: Darbo komitete: Seseriją — ps. Aldona Čekienė, A.S.S. — s. Stefa Gedgaudienė, Brolį — s. Antanas Gudaitis.

Planavimo komitete: Seseriją — ps. Birutė Kido-lienė.

Atsiliepimai į sveikinimus

I pirmojo suvažiavimo (bal. 7 d.) išsiųstus sveikinimus su gražiais ir šiltais linkėjimais atsiliepė: Pasaulinio Skautų Biuro Gen. Sekretorius Laszlo Nagy, Amerikos Skautų Štabo Tarptautinis Skyrius ir B. S. A. Pirmininkas Alden G. Barber. Jis telefonu per latvių VS A. Gaujenieks kviečia šiu 6 etninių skautų atstovų konferenciją š. m. rugsėjo 29 d. Mendham, N. J. s. A. Gudaitis